יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פּרייז 15 גראָשען (טאַבעלע פון דער מלוכה-לאָטעריע — זעה זייט 7) היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 16 | Łódź, Czwartek, 18 stycznia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ב׳ שבט תרצ״ד | № 16

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ענטפער פון דער דייטשער רעגירונג

איבערגעגעבען דעם גענעראל-סעקרעטאר פון דער פעלקער-ליגע

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

דער דייטשער קאנסול אין גענף האָט איבערגעגעבען דעם גענעראל-סעקרעטאר פון דער פעלקער-ליגע אין גענף די תשובה פון דייטשלאנד אויף דער איינלאדונג אנטיילצונעהמען אין דער דיסקוסיע מכּוח'ן פּלעביסציט אין סאאר-געביט.

אין דעם ענטפער ווערט געזאָגט, אז טראָץ דער שטעלונג, וואָס איז ארויסגעריקט געוואָרען אויף דער זיצונג פון דעם פעלקער-ליגע ראט דעם 15 ד. ח. מוז זיך ליידער די דייטשע רעגירונג, מחמת פּרינציפּיעלע טעמים אָפּזאָגען פון דעם אָנטייל אין די פערהאנדלונגען פונ'ם ליגע-ראט איבערן פּונקט 26 פון דער טאָג-ארדענונג.

זשענעווע, 17 (ספ. טעל.)

די פראגע פונ'ם סאאר-געביט רוקט זיך אלץ מעהר ארויס אויף דעם פאָדער-פּלאַן פון די איצטיגע ארבייטען אין זשענעווע. דער דאזיגער ענין וועט דיסקוטירט ווערען שבת.

דערווייל מיהרען זיך פערשידענע מאניפעסטאציעס פון בעזונדערע גרופּען פון דער עפענטליכער מיינונג אינם סאאר-געביט.

היינט איז אָנגעקומען קיין זשענעווע א דעלעגאציע פון ליגע גרופּירונגען מיטן אָנפיהרער פון די סאָציאליסטען אין סאאר, ברוין בראש. די דאָזיגע דעלעגאציע האָט מיטגעבראכט א מעמאָראנדום מכּוח די פּרעסיען, וואָס ווערען אויסגעאיבט דורך די היטלעריסטען אויף דער בעפעלקערונג פון סאאר-געביט.

די דעלעגאציע האָט דערקלערט, אז דער פעלקער-ליגע-ראט איז מחויב פערזיכערען די געהיימקייט, פרייהייט און אויפריכטיגקייט פונם פּלעביסציט און פּראָלאָנגירען אויף 5–10 יאָהר די איצטיגע אָרדענונג, בכדי אָפּצוהיטען די בעפעלקערונג פונם היטלער-טעראָר.

עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אז די היטלעריסטען ווענדען אָן א שרעקליכען טעראָר.

אין א פּעטיציע, וואָס איז דאָ אָנגעקומען פון דער אוניע צו שיצען די אינטערעסען פון סאאר-געביט ווערט אויסגעזאָגט דער פערלאנג נישט אדורכצופיהרען קיין פּלעביסציט ביי די איצטיגע בעדינגונגען, וואָס זענען סכּנות-נפשות'דיג.

דייטשע פּרעסע וועגען דעם ענטפער

אויף דער איינלאדונג פון פעלקער-ליגע

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

די דייטשע צייטונגען, שרייבענדיג וועגען ענטפער פון דער דייטשער רעגירונג אויף דער איינלאדונג פון דעם ראט פון דער פעלקער-ליגע, שטרייכט אונטער, אז די נאָטע ענטהאלט אַן אָפּזאָג אויף דער ווענדונג פון מעסידזשלי.

„דער טאג" שרייבט, אז די רייכס רעגירונג מאָטיווירט איהר שטעלונג דערמיט, אז דייטשלאנד קען צוליב דעם איינציגען פּונקט נישט ענדערען איהר פּרינציפּיעלע דעציזיע מכּח דער בעציהונג צו דער פעלקער ליגע.

„גערמאניא" ווייזט אָן, אז שוין דער פאקט פון פערעפענטליכען אין דער פּאריזער פּרעסע דעם פראנצויזישען פּלאן וועגען סאאר-געביט גלייכצייטיג מיט'ן אויסשיקען צו דייטשלאנד די איינלאדונג פון זשענעווע, מאכט אוממעגליך דער דייטשער רעגירונג זיך צוריקצוציהען קיין זשענעווע.

נעכטיגע אראבישע דעמאנסטראציעס

אין גאנץ ארץ-ישראל זענען אדורך רוהיג

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

די אראבישע דעמאנסטראציעס אין גאנץ ארץ-ישראל זענען אדורך רוהיג.

אין יפו און ירושלים, וואו די אראבער האָבען געוועגדעט בעזונדערע אויפמערקזאמקייט. אז די דעמאנסטראציעס זאָלען אדורך פייערליך, האָבען זיך אין זיי בעטייליגט בסך-הכל 2000 מאַן.

אין יפו האָבען די פּאָרט-ארבייטער און די שיפער נישט געוואָרפען די ארבייט.

א שטאָט אפגעווישט פון אנ'ערד-ציטערניש

קאַלקוטא, 17 (ספ. טעל.)

צוליב דער לעצטער ערד-ציטערניש אין מוזאפארפור ליגט די שטאָט אין חורבות. אין די גאסען וואַלגערן זיך הונדערטער מתים, די קאָמוניקאציע מיט דער שטאָט איז איבערגעריסען.

נאָך פאָל באַנקור'ס רעדע

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

די נעכטיגע רעדע פון פאָל באָנקור אין סענאט ווערט דערוויל קאמענטירט באַר דורך אייניגע דייטשע צייטונגען. דערביי ווערען אויסגעמיטען שאַרפע אַרויסטרעטונגען אויפ'ן אַדרעס פון פראַנצויזישען מיניסטער.

„דייטשע אַלגעמיינע צייטונג" דריקט אויס איהר וועהטאג צוליבן „מאנגעל אין פערשטענדניש פאַרן בייעס דייטשלאנד".

די „בערזען צייטונג" אַפּעלירט צו דער ענגלישער עפענטליכער מיינונג זי זאָל נישט פערשטאָפען די אויערען „אויפ'ן רוף פון דער אונטערדריקטע" בעפעלקערונג אין סאַאַר-געביט".

צו פערפעסטיגען דעם דאלאר און פונט

אונטערהאנדלען די אמעריקאנישע און ענגלישע רעגירונגען

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

פון וואשינגטאן מעלדעט מען, אז די אַמעריקאנישע רעגירונג האָט בדעה צו שליסען אַן אָפּמאַך מיט ענגלאַנד, כדי נישט צוצולאָזען צו א וואַלוטע-קריג. די אונטערהאנדלונגען וועגען דעם זאָלען האָבען א גינסטיגען פערלויף. ענגלאַנד איז געגרייט צושליסען אזא אָפּמאַך, וואָס וועט בעשטימען א געוויסען פּאַריטעט צווישען דאָלאַר און פונט. סיגעהען אַרום קלאַנגען, אז דאָס פערהעלטניש פון פונט צום דאָלאַר זאָל זיין 5 דאָלאַר דער פונט. אין די אַמעריקאַנישע פינאַנץ-קרייזען האַלט מען, אז צוליב דער ענגליש-אַמעריקאַנער צוזאַמענאַרבייט ביי דער וואַלוטע-פערפעסטיגונג, וועט פראַנקרייך פריהער אָדער שפּעטער זיך מוזען אָפּזאָגען פון גאָלד-פּאַריטעט.

געפונען 2 ריזען-ברילאַנטען

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

פון קאַפּשטאָט איז מען מודיע, אז דאָרט זענען געפונען געוואָרען — 20 מייל אויף צפון פון פּרעטאָריא — אין די זאַמדען פון א פירמע 2 ריזען-בריליאַנטען: איינער — 726 קאראט די וואָג, און דער צווייטער — 500 קאראט.

דעם גליקליכען געפינער האָט מען תיכף פאַר זיי אָפּגעגעבען 75 טויזענד פונט.

2 יודישע יונגעלייט פערשפּאַרט אין קאָנצענטראַציע-לאַגער

פאַר בעליידיגען אַרישע מיידלעך

בערלין, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

צוויי יודישע יונגעלייט מאַקס הירשבערג און מאָריץ הירשביין פון קאַרלסרוהע זענען ארעסטירט און אָפּגעפיהרט געוואָרען אין קאָנצענטראַציע-לאַגער. די יונגעלייט ווערען בעשולדיגט אין בעליידיגען אַרישע מיידלעך.

ענגלישער קריגס-פלאָט פערגרעסערט זיך

לאָנדאָן, 17 (ספ. טעל.)

די ענגלישע אדמיראליטעט האָט זיך צוגעאיילט אויסצופיהרען דעם בעשלוס וועגען פונאנדערבויען דעם פלאָט דאָס פאָריגע יאָהר און די האָט בעשטעלט אין 4 פּריוואַטע דאָקען 8 מאָדערנע קאָנטר-טאָרפּעדאָווצעס מיט א טראָג-קראַפט פון 1375 טאָן. די קאָנטער-טאָרפּעדאָווצעס וועלען ענטוויקלען א שנעלקייט פון 35,5 ים-מייל. יעדע שיף וועט קאָסטען 288000 פונט שטערלינג. אויסערדעם וועלען בעשטעלט ווערען 2 קרייצער-שיפען מיט א ווידערשטאנדס-קראַפט פון 8000 און 5200 טאָן.

אונטער דער האַק פון תליון

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

היינט פאַרטאָגס זענען אין טורמע-הויף אין דעסוי געקעפּט געוואָרען די 2 ארבייטער ווילהעלם בריסער און קאַרל האַנס, וועלכע זענען נאָך אין יולי פ. י. פערמשפּט געוואָרען צום טויט דורך אָפּהאַקען די קעפּ פאַר ערמאָרדען א שטורמיסט.

סמאָרשי פעלדשער
A. Neumark
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
28 פּאַלודניאָווא 28
טעלעפאָן 163-46
נעמט אָן פון 8.30–10 פריה און 2–4 נ.מ.
פאַר אומבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען

שייטלען
מיט פּאַריזער שרינדן
און פערטיגע שייטלען
ווערען ערשטקל. און
רעיעל אויסגעפיהרט
אויך אנדולאציע
און מאַניקור
ביי קערש,
סקווערא 15

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פּיעטריקאָווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אָן שטענדיגע אויגען-קראַנקע
(צוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.), ווי אויך
אַמבולאַטאָרישעס פון 9 ביז 1 און פון 4
ביז 7.30 אָוועגד.

פון ראַבינאַט.
נאָכדעם ווי דער קצב
שמואל קליינמאַן בענעדיקטא 12
האָט בעגומען אויף זיך אלע פערפליכטונגען בנוגע דעם איסור פון בשר ח"ק און ד. גל. און האָט אויך אריינגענומען צו זיך אין דער יאַטקע א ספּעציעלען משגיח פון ראַבינאַט — געפינט ער זיך ווידער אונטער אונזער השגחה.
ועד הרבנים לעדת לודז.
לאָדז, ד׳ בא, תרצ"ד.
191

דעם טיפסטען בייליד דריקען מיר אויס אונזערע
פערוואלטונגס מיטגלידער ה׳ש. סאַלאַמאַנאָוויטש
און פרוי, צוליב דעם טויט פון זייער
מוטער נ"ע
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
די פערוואלטונג
פון בית יתומים, זגערזשער 40

דער „פעלקישער בעאבאכטער“ דראהט
דעם דייטשען ווירטשאפטס-מיניסטער פאר זיין כלומרשט ליבעראלער שטעלונג צו יודען...

בערלין, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

דער „פעלקישער בעאבאכטער“ טרעט שארף ארויס געגען ווירטשאפטס מיניסטער שמידט פאר זיין „ליבעראלע“ שטעלונג צו יודען.

אין דעם ארטיקעל פאדערט דער „פעלקישער בעאבאכטער“, אז דער מכלומרשט יודישער קורס אין ווירטשאפטס מיניסטעריום זאל אפגעשטעלט ווערן. אין געגענזאץ דראהט די צייטונג עם ווירטשאפטס מיניסטער מיט קאנסעקווענצען.

טארגלער'ס גורל אין געפאהר

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות פון גלויבענסווירדיגע קוועלען, געפינט זיך דער פיהרער פון די דייטשע קאמוניסטען, טארגלער, שוין 2 טעג אין ארעסט פון דער געהיימער פאליטישער פאליציי אין בערלין, וואוהין מען האט איהם איבערגעפיהרט אויף דעם כלומרשטען אויפטראג פון געהרינג'ן. די דייטשע מאכט האלט דעם פאקט אין שטרענגער געהיימניש. טארגלערס פרוי, וועלכע האט געוואלט האבען א זעהונג מיט איהר מאן, האט מען ערקלערט אין פאליציי-פרעזידיום, אז איהר מאן איז אין לייפציג. די געהיימנישפולקייט, מיט וועלכען דער ענין טארגלער איז ארומגערינגעלט, רופט ארויס אנגערנסטע מורא פאר טארגלערס גורל.

זיצונגען פון סיים און סענאט

ווארשא, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט)

היינט אינדערפריה איז פארגעקומען א זיצונג פון דער סיים-קאמיסיע פאר בודזשעט-ענינים בעווידמעט די פאנדען, וואס געהערן צום פינאנץ-מיניסטעריום, ווי דהיינו: קרעדיט, ווירטשאפט, בוי, שטאט-אויפבוי א.א.וו.

דער ענדעקישער דעפוטאט רימאר האט געטענה'ט, אז מ'וואלט די אלע פאנדען געדארפט פעראייניגען אין איין פאנד, ווייל זיי פיהרען אריין אין א דעזאריענטירונג און קודם כל רעווידירען דעם לאקאל-שטייער.

דערויף האט דער פארשטייער פון פינאנץ-מיניסטעריום געענטפערט, אז די רעגירונג האט בדעה אויף ווייטער צו דערהאלטען דעם לאקאל-שטייער אין דערזעלבער הויך ווי איצט.

ווארשא, 17 (טעלעפאניש)

נעכטען איז פארגעקומען די ערשטע — אין דער איצטיגער טעסיע—פלענאר=זיצונג פון סענאט.

דער סענאט האט אנגענומען אין דער סיים-ווערסיע, און אהן א דיסקוסיע 5 רעגירונג פראיעקטען וועגען צוגאב-קרעדיטען פאר 1933|34 און דערמיט איז די זיצונג געשלאסען געווארען.

—=:00:=—

איטאליע האט בעווארענישען
בנוגע די פריידענס-אפמאכען

בודאפעשט, 17 (ספ. טעל.)

„פעסטי נאפלא“ מעלדעט, אז די איטאליענישע רעגירונג האט נישט בדעה צו פארלענגערן דעם פריינדשאפטס-טראקטאט מיט רומעניען. די גילטיגקייט פון דעם טראקטאט ענדיגט זיך דעם 18 ד. ח. די שטעלונג פון דער איטאליענישער רעגירונג ערקלערט זיך דערמיט, וואס רומעניען צוגלייך מיט די אנדערע מלוכות פון דער קליינער ענטאנט שטעלט זיך ענטקעגען די איטאליענישע פראיעקטען וועגען רעווידירען דעם פאקט פון דער פעלקער-ליגע.

די צייטונג גיט אנצוגעהערן, אז איטאליען האט בדעה אונטערצונעמען א מעהר ענערגישע אקציע אין דער ריכטונג פון רעווידירען געוויסע בעשטימונגען פון די פרידענס-אפמאכען. דערפאר האלט איטאליען דעם פריינדשאפטס=אפמאך מיט רומעניען פאר איבעריג.

—=—

שפאנישע זשאנדאמעריע זאל געשיקט ווערען אין סאאר=געביט
אויף די קאסטען פון דער פעלקער=ליגע

זשענעווע, 17 (ספעצ. טעל.)

אין פאדערגרונד פון די זשענעווער פראבלעמען האט זיך איצט ארויסגערוקט די פראגע וועגען סאאר-געביט.

די סיטואציע אין סאאר-געביט איז זעהר אנגעשטרענגטע צוליב דער געפעהרליכער פראפאגאנדע פון די היטלעריסטען, וועלכע קלייבען נישט פונאנדער אין די מיטלען. ווי הייט די לאגע אין סאאר-געביט איז ערענסט בעוויזען די ידיעות פון די פאריזער צייטונגען, אז ס'איז מעגליך מ'וועט בעזעצען סאאר-געביט דורך פרעמד מיליטער. כדי נישט ארויסצורופען א צורייצונג, ווערט פארגעשלאגען ארויסצושיקען אין סאאר-געביט שטארקע אפטיילונגען פון שפאנישע זשאנדאמעריע אויפ'ן חשבון פון דער פעלקער-ליגע.

—=—

2,000 דערהרגעטע — 10,000 פערוואונדעטע
בעת דער לעצטער ערד=ציטערניש אין צפון=אינדיען

קאלקוטא 17 (ספ. טעל.) לויט די לעצטע רשימות, בעטרעפט די צאהל קרבנות פון דער ערדציטערניש אין צפון-אינדיען: אנ'ערך 2,000 דערהרגעטע, און העכער 10,000 פערוואונדעטע.

ארעסטירט יאפאנישע שפיאנען

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

פון ניו - יארק איז מען מודיע, אז אין דער שטאט קארני זענען ארעסטירט געווארען 5 יאפאנער, וועלכע זענען פערדעכטיגט אין שפיאנאזש. דער ארעסט איז פארגעקומען אין מאמענט, ווען די יאפאנער האבען געמאכט פאטאגראפישע אויפנאהמעס אין דאק, אין וועלכען עס זענען אויפגעבויט געווארען נייע קריגס-שיפען. די ארעסטירטע האבען ערקלערט, אז זיי זענען אין דינסט פון דער רעגירונג אין טאקיא.

אנ'ענטפער פון גרויסען חוזק-מאכער
בערנארד שאו, אדאלף היטלער און אלבערט איינשטיין

לאנדאן (יט"א) אויף אן אנקעטע פון היטלער-פריינדליכען פרינץ קאדע אנטאן יאהאן, דעם ארויסגעבער פון דער „איראפעאישער רעוויו“, וועגען דער ווירקונג פון דייטשלאנדס ארויסטריט פון פעלקער-בונד, האט צוו. אגד. געענטפערט בערנארד שאו.

אין זיין ענטפער אויף דער אנקעטע שרייבט דער שארפזיניגער פאראדאקסען-מייסטער, אז ער פערוואונדערט דעם דאזיגען מאנעוור פון היטלער'ן, אין אלעם איבעריגען האט ער גענוג ערנסטע גרונדען צו זיין א געגנער פון דער נאצי-רעגירונג.

„מיין ערפאלג אין דייטשלאנד, שרייבט בערנארד שאו, איז א רעזולטאט פון יודישען מוט און פון יודישען קונסט-ענטוזיאזם. מיין פריינד איינ—

שטיין איז א פערזענליכקייט פון אזא וועלט-בעדייטונג, דאס איך האף, אז קאנצלער היטלער וועט איהם נישט בלויז רעהאביליטירען און ביי איהם בעטען ענטשולדיגונג, נאר איהם נאך געבען א מתנה א סטראדיוואריוס-פידעל און א גאלדענעם קאסטען און א רייך אויסגעשטאטעטע ווילא! (א רמז דערויף, וואס איינשטיינס פערמעגען צוזאמען מיט זיין ווילא און ווערטפולער פידעל זענען אין דייטשלאנד קאנפיסקירט געווארען. בעמ. פון רעד.). מיינע ביכער זענען אין דייטשלאנד טאבו, מיינע פיעסען זענען פאר די טעאטערן טריף. מען שרייט: „נידער מיט דעם יוד שאו“! משמעות, היטלער גלויבט, אז די אירלענדער זענען א פערלוירענער שבט פון ישראל.

בעראטונג פון א.ק. מיטגלידער אין לאנדאן

לאנדאן (יט"א) די טעג איז פארגעקומען אנ'אינפארמאטיווע פערזאמלונג אין לאנדאן, אין וועלכער עס האבען זיך אויף דער איינלאדונג פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע בעטייליגט מערב-איראפעאישע און א"י-דיגע מיטגלידער און מיטגלידער-פערטרעטער פון ציוניסטישען אקציאנס קאמיטעט און פון אדמיניסטראטיוו קאמיטעט פון דער יודישער אגענץ.

די פערזאמלונג האט געדויערט א גאנצען טאג און איז געפיהרט געווארען אונטער'ן פארזיץ פון ד"ר אידער און ד"ר מאסינזאן.

דער מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע בערל לאקער האט אויפגעקלערט דעם צוועק פון דער פערזאמלונג אין פראג. בראדעצקי האט אפגעגעבען אנ'אויספיהרליכען בעריכט וועגען דער איצטיגער פאליטישער לאגע פון ציוניזם. נאכן בעריכט איז פארגעקומען א דיסקוסיע. בערל לאקער און פראף. בראדעצקי האבען געענטפערט אויף אנפראגען, וואס זענען געמאכט געווארען דורך די בעטייליגטע. קיינע רעזאלוציעס זענען נישט אנגענומען געווארען.

קרוב 8 טויזענד דייטשע יודען
זיך בעזעצט אין א"י דורך דער פערמיטלונג פון דער יודישער אגענץ

ירושלים (יט"א) דער לייטער פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ אין ירושלים ד"ר ארטור רופין האט איינגעבעטען א פרעסע-קאנפערענץ און ערטיילט א רייה אינפארמאציעס וועגען די ארבייטען, וואס די עקזעקוטיווע האט ביז איצט געטון לטובת דייטשע יודען אין א"י.

פון ד"ר רופינס בעריכט איז צו זעהען, אז אין א"י האבען זיך ביז איצט דורך דער פערמיטלונג פון אגענץ-דעפארטאמענט פאר קאלאניזירען דייטשע יודען אין א"י בעזעצט קרוב אכט טויזענד דייטשע יודען. דער דעפארטאמענט האט אין זיין רשות איינס מיט א פירטעל מיליאן פונט אויף קאלאניזירען דייטשע יודען. ד"ר רופין האט לסוף איבערגעגעבען דער פרעסע וועגען די קאלאניזאציאנס-פלענער פון דער עקזעקוטיווע אין דער נעכסטער צוקונפט.

פראטעסטען אין ענגלאנד
פאר נישט ארויסלאזען דימיטראוו'ן פון דייטשלאנד

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

די גאנצע ענגלישע פרעסע טרעט שארף ארויס געגען דער שטעלונג פון דייטשלאנד. קודם-כל האט געמאכט א מיאוסען איינדרוק דער אפזאג אנטיילצונעהמען אין דער זשענעווער דיסקוסיע איבער דער סאאר - פראגע. די ענגלישע צייטונגען שרייבען אונטער די ברוטאלע הנהגה היטלערס וועלכער נעהמט נישט אן די אויסגעשטרעקטע האנד די ליבעראלע און לינקע פרעסע אטאקירט דייטשלאנד צוליבן נישט ארויסלאזען דימיטראוו'ן. די צייטונגען בעהויפטען, אז די היטלער=רעגירונג וועט בכלל נישט ארויסלאזען אויף דער פריי די-מיטראוו'ן; זי וועט איהם האלטען אין קאנצענטראציע-לאגער בכדי אזוי ארום צו שטילען די בלוט-דורשטיגקייט פון געהרינג'ן.

ענגלישע קאמוניסטען דעמאנסטרירען געגען היטלער-דייטשלאנד

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

לערך 150 קאמוניסטען האבען נעכטען אווענד זיך געוואלט אריינרייסען אין בנין פון דער דייטשער אמבאסאדע אין לאנדאן, בכדי איינצוארדנען א דעמאנסטראציע געגען דער היטלער-רעגירונג. פערשטארקטע פאליציי-קאדראנען האבען צו דער דעמאנסטראציע נישט דערלאזט.

אויערען, נאז און האלז-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 2—11 און פון 5—8 אוונט.

סכסוך וועגען דער מזרח=כינעזישער באהן
זאל ענדליך זיך ריהרען פון טויט'ן=פונקט

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

פון טאקיא טיילט מען מיט, אז דער אויסערן-מיניסטער הירא‍טא האט ערקלערט דעם סאוויעטישען אמבאסאדאר יורענעוו, אז די מאנדזשורישע רעגירונג האט בדעה ארויסצולאזען אויף דער פריי 6 בעאמטע פון דער מזרח-כינעזישער באהן, סאוויעטישע בירגער, וועלכע זענען בישט לאנג צוריק א ערעסטירט געווארען אין כארבין. דער אמבאסאדאר האט צוגעזאגט פארצושטעלען דער סאוויעט-רעגירונג די בויטוועדיגקייט פון א גיכסטיגען ערלעדיגען דעם סכסוך וועגען אויסקויפען די מזרח-כינעזישע באהן. דער קאמפראמיס וואלט בעשטאנען דערין, וואס די ענטשעדיגונג פאר דער באהן וואלט בעצאהלט געווארען נישט אין גאלד-רובלס, נאר אין פאפירענע יענאס. די ענגלישע פרעסע בעהויפטעט, אז ס'זענען פאראן גינסטיגע אויסזיכטען גוט צו ערלעדיגען די דאזיגע אונטערהאנדלונגען.

אין פאל פון פערענדיגען די אונטערהאנדלונגען וואלט געשאפען געווארען א קאמיסיע פון פארשטעהער פון די סאוויעטען, יאפאן און מאנדזשוריען וועגען בעשטימען די סאוויעטיש-מאנדזשורישע גרענעצען.

לאָדז
18 יאַנואַר 1934

„נייער פאָלקסבלאַט“

לאָדז
18 יאַנואַר 1934

וואָס זאָגען די ציפערן?

סטאַטיסטיק פון דער אַרבייטסלאָזיגקייט

אין קליינעם סטאַטיסטישען בוך, וואָס פירט די צווי-דענץ פון אַרבייטסלאָזע אין פוילען, איז געשלאָסען געוואָרען דאָס יאָהר 1933 מיט אַ רעקאָרד-ציפער פון אַרבייטסלאָזע מיט 342 טויזענד. סוף דעצעמבער 1928 איז געווען 126 טויזענד אַרבייטסלאָזע, סוף 1931 – 312 טויזענד און איצט – 342 טויזענד, הגם אין לעצטען יאָהר איז געווען אַפּיציעל דער אַזוי-גערופענער „פונדוש פּראַצי“, דער סטאַטאַרישער משיח פאַר די ליידענדע און אַרבייטסלאָזע. די ציפער ליעגט זיך לייכט אַראָפּ, איינער וואונדערט זיך. אַ צווייטער בלעטערט דורך די צייטונג-זייט, אַ דריטער האָט בכלל פיינט ציפערן. ווייניג איז די צאָהל, וואָס איז משיג וויפיל טראַגעדיע עס שטעקט אין דער טרוקענער נאָטיץ.

342 טויזענד מענשען האָבען נישט ביי וואָס צו אַרבייטען, אין זייערע אָרימע וואוינונגען איז פינסטער און נאַס, 1 מיליאָן מענשען (רעכנענדיג דורכשניטליך דריי מענשען, וואָס ווערען אויסגעהאַלטען דורך איין אַרבייטענדיגען) האָבען נישט וואָס צו עסען, גייען אַרום אין הונגער און קעלט, צענדליגער טויזענדער קינדער שמאַכטען פאַר אַ שטיקעל טרוקען ברויט. דאָס זענען נאָר די אָפיציעל-רעגיסטרירטע, אַ חוץ זיי זענען פאַרהאַן הונדערטער טויזענדער, וואָס זענען נישט רעגיסטרירט, אָדער וואָס האָבען אויפגעהערט צו נעמען שטיצע און געפינען זיך נישט מעהר אויף דער אָפיציעלער רשימה. בפרט איז דאָס נוגע דער גרויסער צאָהל יורישע אַרבייטסלאָזע, הויפּטזעכליך אין די קליינע שטעטלעך, וואָס קענען צוליבן כאַראַקטער פון זייער אַרבייט און אַ ביטס-וואַרשטאַט נישט געניסען פון דער אונטערשטיצונג.

צו דער גרויסער אַרבייטס-נויט קומען נאָך צו די נייעסטע געזעצען די א. ג. אוסטאַווע „סאַציאַלני“ און דאָס נייעסטע געזעץ וועגען אַרבייטסלאָזער הילף פאַר סעזאָן-אַרבייטער. לויט אַ פאַראָרדנונג פונ'ם 23 דעצעמבער, ווערען פון די סעזאָן-אַרבייטסלאָזע, וואָס צאָהלען 4 פּראָצענט אין „פונדוש בעזראָבאָטישאַ“ נאָר יענע קענען געניסען פון דער אונטערשטיצונג, וועלכע האָבען געאַרבייט לכל הפחות 104 טעג אין 26 וואָכען, ד. ה., אַז אַן אַרבייטער וואָס האָט אָפּגעאַרבייט אפילו 150 טעג אָבער אין 25 וואָכען, וועט נישט האָבען רעכט צו אַרבייטסלאָזע הילף, הגם ער האָט די גאַנצע צייט געצאָהלט זיינע פּראָצענטען. אין דער קראַנקען-קאַסע וועט מען שוין מוזען צאָהלען פאַר דער ערטיילטער הילף און מעדיקאַמענטען. מיט איין וואָרט, די לאַגע פון אַרבייטסלאָזען ווערט קריטישער פון טאָג צו טאָג.

אין דער זעלבער צייט ווען די אויך שוין גאַנץ נידריגע אַרבייטער-לוינען ווערען פאַרקלע-נערט מיט 15 פּראָצ. אין דעם קראָקעווער און דאָמבראָווער קוילען-ראַיאָן און אין דער בוי-אינדוסטריע מיט 10 פּראָצ., ווען דער דורכשניט-ליכער לוין פון אַ גוטען קוואַליפיצירטען אַרבייטער, אַ משפחה-שפייזער איז אַ נישטיגער און מאַכט אָפּ אויס 50–60 זל. אַ חודש, גייט אַרויס אַ פאַראָרדנונג פון מיניסטאַרען-ראַט, וועלכער „גלייכט אויס“ די פּענסיעס פון די נידריגע בע-אַמטע אויף אַזאַ אופן, אַז זיי ווערען רעדוצירט מיט 7 פּראָצ., בעת די געהאַלטען פון די העכע-רע בעאַמטע ווערען פאַרטאָפּעלט. דער פּרעמיער וועט איצט אַנשטאָט 1200 זל. בעקומען 3 טויזענט זל. און נאָכמאָל אַזויפיל „צוגאָבען“ און אַ מיניסטער וועט פאַר זיין אַרבייט בעקומען 4300 זל. אַ חודש.

דער סטאַטיסטישער אַמט אין פוילען זאָגט זיכער אמת. אינם יאָהר 1932 איז געווען אַ לייכ-טער ווינטער, האָט די בעפעלקערונג אין פוילען פערבראַכט 1279 טויזענד טאָן קוילען און אינם יאָהר 1933, ווען דער ווינטער האָט זיך פריה און שטאַרק אָנגעהויבען, 1163 טויזענד טאָן, סך-הכל מיט 116 טויזענד טאָן ווייניגער.

וואָס בעדייט דאָס? אַז טויזענדער מענשען שמאַכטען אין קעלט און האָבען נישט פון וואַנען צו קויפען הייץ-מאַטעריאַל.

פאַראַן אין גענף אַן אינטערנאַציאָנאַלע אַר-בייטס-ביוראָ, וואָס האָט לעצטענס דורכגעפיהרט אַן אַנקעטע צווישען אַרבייטער אין פערשידענע לענדער. צווישען אַנדערע פראַגען זענען 2 כאַ-ראַקטעריסטיש: וואָס פאַר א פּראָצענט פון די גע-האַלטען גיבען אויס די אַרבייטער-משפחות אויף עסען און וויפיל אויף דירות?

ווייזט זיך אַרויס, אַז בעת אין די פּראָ-גרעסיווסטע שטאַטען גיט אויס דער אַרבייטער אויף עסען 33 פּראָצ., אין דייטשלאַנד 46, גיט דער אַרבייטער אין פוילען אויס 63 פּראָצ. פון זיין פערדינסט אויף עסען. דאָס איז אַ בולטער בע-ווייז, ווי נישטיג עס זענען די לוינען פונם אַר-בייטער אין פוילען, בפרט ווען לעבענסמיטעל זענען זעהר ביליג. מיינט אָבער עמיצער, אַז עס געבען פאַראַן אויסער פוילען נאָך אַ רייה לענדער מיט ערגערע בעדינגונגען, האָט ער אַ טעות. פוילען שטייט אויפ'ן פאָרלעצטען פּלאַץ. נאָך פוילען איז נאָך דאָ אַ לאַנד וואָס הייסט כינע, ווי דער אַרבייטער גיט נאָך מעהר פּראָצענט אויס אויף עסען.

אויף דירות גיט אויס דער אַרבייטער פון אַמעריקאַ 28 פּראָצענט פון זיין געהאַלט. דער האָלענדישער 18 פּראָצענט. דער כינעזישער אַר-בייטער 8 פּראָצענט און אויפ'ן סאַמע סוף, דעם לעצטען פּלאַץ פערנעמט די אַרבייטער-משפחה אין פוילען, וואָס גיט אויס 6,5 פּראָצענט אויף דירה-געלט. פערשטענדליך, אַז העכער 3/5 פון דעם געהאַלט מוז אויסגעגעבען אַ משפחה אויף עסען, בלייבט איהר נישט קיין מעגליכקייט מעהר צו פאַרווענדען אויף דירה-געלט ווי 6,5 פּראָצענט, היות די וואוינונגען ביי אונז זענען ווייט נישט ביליג, איז קלאָר אין וואָסערע בעדינגונגען עס קומט אויס צו וואוינען דער אַרבייטער-משפחה אין פוילען.

אָט די פּאָר טרוקענע ציפערן בעווייזען די ווירטשאַפט פון דער קאַפּיטאַליסטישער אָרדנונג און פון דער פאַשיסטישער לאַגע, אין וועלכער עס לעבען די אַרבייטער-מאַסען אין פוילען. אין די אָרעמע אַרבייטער-קוואַרטאַלען איז נאָך קיינמאָל נישט געווען אַזאַ עלענד ווי איצט, אויף די גאַסען גייען אַרום באָרוועסע קינדער און שטייען אָפּ שעה'ן ביז אַ ליטוועלינער דורכגעהער קויפט אַ ציי-טונג און גיט צו פאַרדינען דעם קינד אַ גראָשען. פערברעכענס פערמעהרען זיך און מאַכען פאַר-שריט, פערבייטערונג און יאוש טרייבען מענשען צו פערצווייפלונג.

וועמען אינטערעסירט דאָס אַלץ? די רעגיר-ונגע, וואָס ווילען אפשר עפּעס טון, וואָס האָבען פערשטענדניש פאַר דער זאַך, זענען על פי רוב טיילען פון די ליידענדיגע און קענען גאָרנישט אויפטון. די, וואָס קענען עפּעס ווירקען – ווילען נישט.

און ווי פערענטפערן די מאַסגעבענדע פאַק-טאָרען די פראַגען? מען וואַרפט צו אַביסעל געלט אויפ'ן „פונדוש-פּראַצי“ און דאָס איבריגע שטילט מען איין ביד חזקה, ווייל די רוה און אָרדנונג מוז זיין...

דערפאַר בעשענקט מען אונז מיט נייע קאָנסטיטוציע-פּלענער, נייע זעלבסט-פערוואַלטונגס-געזעצען, פרישע פאַראָרדנונגען און. מיט'ן הע-כערען פון די מיניסטאָרען-פּענסיעס.

ד. פרענקעל.

דער שווינדעל פון היטלעריזם

דאָס סאָציאַל-עקאָנאָמישע פּראָגראַם וויערס האָבען די היטלערלייט פולשטענדיג פערגעסען

אין דער פּאַריזער צייטונג „טאָן“ מאַכט אויפ-מערקזאַם ד'אָרמעסאָן, ווי ווייט דער היטלעריזם האָט אין דער מינדעסטער מאָס נישט דערפילט די סאָציאַלע רעפאָרמען, וועלכע זענען צוגעזאָגט געוואָרען די דייטשע אַרבייטער-מאַסען, איידער די היטלעראָווצעס זענען געקומען צו דער מאַכט.

דאָס פולע פּראָגראַם פון די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען, וואָס איז פערעפענטליכט געוואָרען אין יאָהר 1926 ענטהאַלט 25 פּונקטען. די פּונקטען פון 11 ביז 15 זענען געווידמעט דער סאָציאַלער פראַגע און ענטהאַלטען שיער נישט אַ באָלשעוויס-טיש פּראָגראַם

אין פּונקט 11 ווערט געזאָגט:

מיר פאָדערן צו פערניכטען אַלע איינקונפטען, וועלכע שטאַמען נישט פון אַרבייט, און דער ער-שטער רייה די פערניכטונג פון טאַנטיעמעס און פון פּראָצענטער.

פּונקט 12: דאָס בעוייכערן זיך אויפ'ן קריג איז אַ פערברעכען געגען פאָלק. מיר פאָדערן ריק-זיכטסלאָז צו קאָנפיסקירען אַלע קריגס-ריוחים.

פּונקט 13: מיר פאָדערן צו פערשטאַטליכען אַלע אונטערנעהמונגען, וועלכע זענען ביז איצט געווען אין די הענד פון טרעסטען און פון געזעל-שאַפטען.

פּונקט 14: מיר פאָדערן דעם אַנטייל אין די פערדינסטען פון די גרויסע אונטערנעהמונגען.

פּונקט 15: מיר פאָדערן די ברייטע אויס-שפּרייטונג פון די פערזיכערונגען אויף דער עלטער: אַן אַרבייטער, וועלכער ווייסט, אַז זיינע אַלטע טעג זענען פערזיכערט, פערשטעהט בעסער זיין פליכט לגבי דעם קאָלעקטיוו.

ווי עס ווייזט אָן דער פראַנצויזישער פּובלי-ציסט, האָט דער היטלעריזם אויף דעם געביט באַנ-קראָטירט פולשטענדיג, ווייל ער האָט אין דער מינדעסטער מאָס נישט געהאַלטען זיינע הבטחות.

פאַר דער צייט, וואָס די היטלעריסטען זע-נען ביי דער מאַכט, האָבען זיי רואינירט די יודען, האָבען פערוואַנדעלט אַ בעדייטענדען טייל פון די אַרבייטסלאָזע אין כלומרשטע אַרבייטער, וועלכע קריגען אַ נישטיגען לוין, זיי האָבען געשאַפען אַ בעוועגונג פון געגענזייטיגער הילף, זיי האָבען פער-שטאַרקט די בעוואָפענטע קראַפט פון דייטשלאַנד און האָבען דורכגעפיהרט די נאַציאָנאַלע פעראייני-גונג פון לאַנד. דערפאַר האָבען זיי אינגאַנצען פער-שוויגען זייער סאָציאַל-עקאָנאָמיש פּראָגראַם, נישט קוקענדיג דערויף, וואָס אָט דער טייל פון זייער פּראָגראַם איז דאָך דער עיקר, וואָס האָט זיי געגעבען וועלכע עס איז נישט בערעכטיגונג צו עק-זיסטירען.

די מאַסען שטרעבען בלויז צו כאַאָס

אויך אין פראַנקרייך און ענגלאַנד קאָן קומען דער נאַציאָנאַל-סאָציאַליזם. — מיינט איגנאַצי פאַדערעווסקי

אין לאָנדאָן ערשיינט די טעג אַ אַ בוך וועגען דעם בעריהמטען פוילישען פּיאַניסט און מלוכה מאַן, געוו. פוילישער פּרעמיער איגנאַצי פאַדערעווסקי. אין דעם בוך איז פאַראַן אַ געשפּרעך מיט פאַדערעווסקין וועגען היטלעריזם. די געדאַנ-קען, וועלכע דער מוזיקער האָט ביי דער געלעגענ-הייט אַרויסגעזאָגט, זענען זעהר אינטערעסאַנט. פון איין זייט קאָן מען מסכים זיין מיט פאַדערעווסקין, אַז די גרויסע נויט פון דער מענשהייט אין דער היינטיגער צייט שאַפט דעם נויטיגען באָדען פאַר עקסטרעמע שטרעבונגען און בעוועגונגען. פון דער אַנדערער זייט פיהלט זיך אין די בעטראַכטונגען פון פאַדערעווסקין וועגען די מאַסען און זייערע שטרעבונגען דער טיפּישער שליאַכטשיק, וואָס קוקט פון אויבען אַראָפּ אויף דער מאַסע און איז דורכ-געדרונגען מיט דער היינט אַזוי מאָדערנער אַנשוי-אונג וועגען יחיד, וועגען „אמת'ן פיהרער“ און זיין אויסלעזערישער מיסיע.

אויף דער פראַגע, ווי מיינט ער, צי וועט זיך די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע בעוועגונג אָפּ-שטעלען ביי דער גרעניץ פון דייטשלאַנד, האָט פאַדערעווסקי געענטפערט:

איך צווייפעל שטאַרק. מיינע טראַדיציעס, מיינע פּאָליטישע מעטאָדען, בילדונג, מיין פערזענ-ליכע אַכטונג צו דער פרייהייט פון דער פערזענ-ליכקייט און איהרע איבערצייגונגען, דאָס אַלץ בעשטימט גאַנץ גענוי מיין בעציהונג צו עקסטרעמע בעוועגונגען, אומאָפּהענגיג דערפון, וואו זיי ענט-שטייען און מיט וואָסערע צילען. אָבער איך וואָלט נישט געווען איבעראַשט, ווען פריהער אָדער שפּעטער וואָלטען אַזעלכע בעוועגונגען אַרומגע-נומען אפילו אַזעלכע ציוויליזירטע לענדער, ווי גאָר פראַנקרייך אין ענגלאַנד. נויט און אַרבייטסלאָזיג-קייט נעהמען צו ביי די מענשען יעטוועדע פעהיג-קייט צו דענקען און צו קוקען אין דער צוקונפט. די סאַמע פאַנטאַסטישע הבטחות און דער ערנס-טער מין פלוידעריי האָבען זייער אַנציהונגס-קראַפט דעמאָלט, ווען דער מענש זעהט נישט קיין האָפ-נונג צו זעטיגען זיין הונגער. דאָס טאַקע בעוועגט די מענשען אָנצונעהמען די סאַמע ווילדסטע דאָקטרינעס.

אויב, זאָגט ווייטער פאַדערעווסקי, די ווירט-שאַפטליכע פערהעלטענישען וועלען זיך נישט פער-בעסערען אין משך פון די נאָהענטסטע יאָהרען, דאַן קאָן איך זיך פאָרשטעלען אַ ריזיגען וואוקס פון די נאַציאָנאַליסטישע און אפילו ראַסען-געפיה-לען אין פראַנקרייך און אין ענגלאַנד. הייגט זעהט דאָס אויס צו זיין אוממעגליך, אָבער אין דער לעצטער צייט האָבען מיר געזעהן, ווי זאַכען, וועלכע האָבען זיך אויסגעוויזען פאַר אוממעגליך, זענען געוואָרען ווירקליכקייט. אמתע ציוויליזאַציע, אינער-ליכע געפיהלען פון פרייהייט און דערמיט אויך פון דעמאָקראַטיע, זענען דעמאָלט מעגליך, ווען עס זענען פאַראַן מענשען, וועלכע שאַפען זיי און וועלכע זאָרגען דערנאָך, אַז די אידעען זאָלען אָנגעפילט ווערען מיט אינהאַלט.

די מאַסען אין זייערע טיפסטע פינסטער שטרעמונגען, ווילען נישט עפּעס אַנדערש, ווי כאַאָס יאָ, כאַאָס. נישט די מאַסען, נאָר אַליין און אויסשליסליך יחידים שאַפען אָרדנונג און דערמיט אויך ציוויליזאַציע. די עקסטרעמע בעוועגונגען פון דער איצטיגער צייט זענען נישט פאַר מיר קיין בעווע-גונגען, וואָס ווערען געפיהרט פון גרויסע מענשען, נאָר פשוט בעוועגונגען פון פאַנאַטישע נישט-בע-וואוסטזיניגע מענשען; זיי געהען בלינד נאָך דעם קול פון שרייערס, וואָס מאַסקירען זיך אין שיין פון מיסטיציזם, וועלכע איז נישט פערשטענדליך נישט פאַר זיי און נישט פאַר זייערע אָנהענגער.

דער געזאַמעלטער ווילען פון די מאַסען האָט זיך קאָנצענטרירט אויף א פערזאָן, וועלכע ווערט גערופען דער פיהרער. אין דער ווירקליכקייט איז ער נישט קיין פיהרער, נאָר נאָך אַ גרעסערער פאַנאַטיקער ווי די מאַסען גופא, ער האָט אפילו נישט די מאָס און דאָס געפיהל פון מאָס, וואָס ליגט אין די מאַסען. מען קאָן נישט האָבען קיין ציוויליזאַציע אָהן א געוויסען געפיהל פון מאָס און פון פּראָפּאָרץ. אַזאַ פערניכטונג פון קולטורעלע ווערטען, ווי מיר האָבען געזעהן אין פיל לענדער נאָך דעם קריג קאָן נישט זיין קיין אַרבייט פון גרויסע מענשען. גרויסע מענשען דאַרפען נישט פערניכטען די אַלטע ציוויליזאַציע, כדי צו שאַפען א נייע. די איצטיגע פערניכטונג פון ציוויליזאַציע אין איינציגע לענדער איז אַן אַרבייט פון טעמפּע מאַסען, וועלכע האָבען זיך אינסטינקטיוו אויסגע-קליבען זיכערע מענשען, וואָס זאָלען זיין זייערע פיהרער אין דער דאָזיגער פערניכטונגס-אַרבייט. און אין גרונד גענומען האָבען זיי נישט קיין הנהגה ווי אַזוי עס דאַרף אויסזעהן די נייע און בעסערע ציוויליזאַציע. די מאַסען שטרעבען צו כאַאָס, בלויז צו כאַאָס...

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר ווענערישע און געשלעכטס-קראַנק.

צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.

נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוונט, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאָנערשטאג 18 ב שבט תרצ״ד

יאנואר

זון-אויפגאנג 7.39
זון-אונטערגאנג 3.53

וואס דארף צאהלען דער ארבייטס-געבער און וואס דער ארבייטער?

לויט די נייע פארשריפטען פון די סאציאלע פערזיכערונגען

(—) די אפצאהלען ווערען בערעכענט אויף פאלגענדען אופן:

פאַר אַרבייטער

א) אויפן פאל פון קראנקהייט 5 פראצ., דער אר-בייטער און דער בעל-הבית צאהלען צו $2^1/_2$ פראצ. ב) אויפן פאל פון אינוואלידשאפט און עלטער. דער ארבייטסגעבער צאהלט 1,9 פראצ. און דער ארבייטער 3,3 פראצ. ג) ביים פערזיכערען פון אומגליקספאלען צאהלט דער ארבייטסגעבער 1,1 פראצ.

פאַ גייסטיגע ארבייטער

א) אויפן פאל פון קראנקהייט 4,6 פראצ. דער ארבייטער צאהלט 2,3 פראצ. און דער ארבייטס-געבער 2,3 פראצ. ב) פערזיכערונג אין פאל פון עלטער און אינוואלידשאפט ווערט געצאהלט 8 פראצ. 1) ביז 60 זל. א חודש פערדינסט צאהלט אלץ דער בעל-הבית, 2) פון 60 זל. ביז 400 זל. 3/5 דער ארבייטסגעבער און 2/5 דער אנגע-שטעלטער, 3) פון 400 זל. ביז 800 זל. צאהלט דער ארבייטסגעבער א העלפט און דער בעאמטער א העלפט, 4) איבער 800 זל. צאהלט דער אר-בייטסגעבער 2/5 און דער בעאמטער 3/5.

ג) פערזיכערונג אין פאל פון ארבייטסלאָ-זיגקייט צאהלט מען 2,8 פראצ. 1) פון 60 זל. ביז 400 זל. א חודש פערדינסט צאהלט דער בעל-הבית 1,4 פראצ. און דער בעאמטער 1,4 פראצ. 2) פון 400 זל. ביז 800 זל. צאהלט דער ארבייטסגעבער 1,2 פראצ. און דער בעאמטער 1,6 פראצ. 3) איבער 800 זל. צאהלט דער אר-בייטסגעבער 1 פראצ. און דער בעאמטער 1,8 פראצ.

ד) ביים פערזיכערונג פון אומגליקספאלען צאהלט דער ארבייטסגעבער 1,1 פראצ.

קאנפערענץ מיט פראף. פעראיינע

וועגען די נייע סאציאלע פערזיכערונגען

(א) דורך דער איניציאטיוו פון דירעקטאר פון די סאציאלע פערזיכערונגס-אנשטאלט ה׳ דוואָרסקי, איז אויף נעכטען אין די מיטאָג-שעה׳ן צוזאמענגערופען געוואָרען די ערשטע קאנפערענץ מיט די פארשטעהער פון די פראפעסיאנעלע פער-איינען פון אונזער שטאָט; וועגען אויפקלערען די פראגען פון די נייע סאציאלע פערזיכערונגען און וועגען דעם, וואס די ארבייטער ווילען נישט אונ-טערשרייבען די דעקלאראציעס.

צו דער קאנפערענץ זיינען געקומען די קלאסען-פעראיינען, כ. ד., פראצא, ז. ז. ז. און דער קרייז-ראט פון די נ.פ.ר.׳ישע פעראיינען.

ביי דער ערעפנונג האט דיר. דוואָרסקי ערקלערט, אז עס איז נויטיג די ארבייטער זאלען זיך נעהנטער בעקענען מיט די פרינציפען פון נייעם געזעץ פון פערזיכערונגען, וואס ווערט איינגעפיהרט אין לעבען און וואס איז א טובה פאר די ארבייטער. אין זייערע אייגענע אינטע-רעסען ליגט, אז זיי זאלען זיין בעקאנט מיט די פרטים, ווי אזוי אויסצופיהלען די דעקלאראציעס. מיט דעם ווידערשטאנד בעשווערט מען נאר די ארבייס.

די פארשטעהער פון די ארבייטער האבען געענטפערט, אז דאס אונטערשרייבען די דעקלא-ראציעס, דארף בעשליסען א פערזאמלונג פון פאבריקס-דעלעגאטען, וואס וועט פארקומען גאר בקרוב.

20 ענדעקישע כוליגאנעס פערמשפט פון 1 טאג ביז 2 חדשים ארעסט

פאר אנטי-יודישע אוואנטורעס דעם פערגאנגענעם זונטאג

(—) אין צוזאמענהאנג מיט די אנטי-יודישע אוואנטורעס וואס זענען פארגעקומען אין פערגאנ-גענעם זונטאג אין שענקעוויטש=פארק, צעגעלניאנא, שענקעוויטש גאס, נארוטאוויטשא און פיעטרקאווער גאסען, זענען דורך דער פאליציי פערהאלטען געוואָרען 20 ענדעקישע כוליגאנעס, וועלכע האבען זיך בעטייליגט אין די אוואנטורעס. נעכטען זענען זיי געשטאנען פארן שטראסטוע=געריכט און זענען אנגעקלאגט געוואָרען לויט׳ן ארט. 28. דאס שטא-ראסטווע-געריכט בעקענענדיג זיך מיט די זאכליכע בעווייזען, האט פערמשפט:

סטעפאן גראדזשינסקי (אבראמאוויסקיעגא 27) אויף 2 חדשים ארעסט, אירענעאוש ציעשיעל-טשיק (פאמארסקא 185) 2 חדשים ארעסט, סטא-ניסלאוו גראטשיק (כלאדנא 12) 2 חדשים ארעסט. אלע דריי זענען באלד איינגעזעצט געוואָרען אין ארעסט.

יוזעף קלעמבאוויסקי (ושעראמסקיעגא 75) — 1 חודש ארעסט, סטאניסלאוו אייזענבראום (פשע-יאזד 30) טשעסלאוו אשינטשאק (מוראוסקא 30) צו איין חודש ארעסט, הערמאן ווידער (נאווראט 64), אלפאנס וואוגש (צעגעלניאנא 88) צו דריי וואכען ארעסט, סטאניסלאוו אורבאניאק (11 ליס-טאפאד 142) קארל גראטשיק (דזשימאלי 2) סטעפאן דערטשינסקי (צעגעלניאנא 59) טשעסלאוו קאפימולא (זשרודלאנא 19), וואצלאוו בורשיעוויטש (גדאנסקא 150), קאזשימיעזש ס אטשעוויטש (פשע-יאזד 57) יאן כוינאצקי (צעגעלניאנא 88) און זיגמונד גאווארסקי (אנדזשעיא 53) צו 14 טאג ארעסט יעדען יוזעף זשעפא (ווראבלא 5) טאדעאוש יוזעף רעשקע (יעזשעגא 22) צו 7 טאג ארעסט, יערען, קסאווערא כוינאצקע (צעגעלניאנא 88) אויף 3 טאג ארעסט און יאנינא קאזשוכאווסקא (בושע-סקא 17) אויף איין טאג ארעסט.

בעשטראפט פערשפרייטער פון אנטיסעמיטישע אויפרופען

(א) אין מערץ 1933, איז אין לענטשיצער קרייז פערשפרייט געוואָרען אנטיסעמיטישע אויפ-רופען אין וועלכע מען האט גערופען צו באיקא-טירען יודען.

אין דערזעלבער צייט האבען 12 פאליציאנ-טען בעקומען בריף, אין וועלכע זיי ווערען אויפ-געפאדערט נישט צו שטערען די אנטי-יודישע אגיטאציע.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז די מחברים פון די דאזיגע אויפרופען זענען: עדוואַרד וואלטשאק, יאן נאוויצקי און קאזשימיעזש קווארטא, מיטגלידער פון דער נאראדאווער פארטיי, וועלכע האבען זיך מודה געווען אז זיי האבען געשריבען די אויפרופען.

דאס שטאט-געריכט אין לענטשיץ האט דעם 23 אפריל 1933, פערמשפט וואלטשאק׳ן און נאוויצקי צו 1 יאהר תפיסה, און קווארטא — 8 חדשים.

דאס קרייז-געריכט אין לאדז האט בעשטע-טיגט דעם אורטייל.

דאס העכסטע געריכט האט איבערגעשיקט דעם פראצעס אויפסניי צו בעטראכטען אין לאד-זער קרייז-געריכט.

נעכטען איז אין לאדזער קרייז=געריכט פאר-געקומען זייער פראצעס און דער דערמאנטער אור-טייל איז נאכאמאל בעשטעטיגט געוואָרען.

אויסגעמיטען א שטרייק אין דער טריקאטאזש-אינדוסטריע

אינדוסטריעלער זענען מסכים אונטערצושרייבען א קאלעקטיווען אפמאך

(2) ווי בעקאנט דויערט שוין א לענגערע צייט דער קאנפליקט אין דער טריקאטאזש=אינ-דוסטריע. די אינדוסטריעלער האבען נישט געוואלט איינגעהען אויף קיין קאלעקטיווען אפמאך פון אר-בייטס- און לוין-בעדינגונגען. די ארבייטער האבען ווידער פון זייער זייט געדראָהט מיט א שטרייק.

נעכטען האט דער ארבייטס-אינספעקטאר און דער פראפעסיאנעלער פעראיין פון די טריקאטאזש-ארבייטער בעקומען בריף פון די אינדוסטריעלער, אז זיי זענען מסכים אונטערצושרייבען דעם קא-לעקטיווען אפמאך. צוליב דעם האט דער ארבייטס-אינספעקטאר צונויפגערופען א בשותפותדיגע קאנ-פערענץ אויף מארגען, פרייטאג. די ארבייטער האבען אפגערופען דאס פראקלאמירען דעם שטרייק ביז שבת.

פאליטישער פראצעס

(2) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקו-מען דער פראצעס פון ישעיה פעלדשטיין, וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען אין קאמוניסטישער טע-טיגקייט.

דעם 23 יוני איז פעלדשטיין געשטאנען פאר בידערמאנ׳ס פאבריק, געהאלטען א קאמוניסטישע רעדע און גערופען די ארבייטער צום שטרייק. דאס געריכט האט איהם פער׳משפט אויף 3 יאר תפיסה.

אומגליקספאל ביי דער ארבייט

(2) אין פאזנאנסקי׳ס פאבריק איז נעכטען אריינגעכאפט געוואָרען דורך דער מאשין דער אר-בייטער סטאניסלאוו וואלאשטשיק. די צאהן=רעדער האבען ביי איהם צובראכען די הענד און די פיס.

די פאגאטאוויע האט דעם אומגליקליכען אר-בייטער אפגעפיהרט אין שפיטאל אויף זאגאיניקאווא גאס.

מיט אנדערטהאלבען יאהר תפיסה

בעשטראפט א „מאכער" פון שטייער הנחות

(א) דעם 30 יוני 1933, איז צום סוחר קא-זשימיעזש באנדראוויטש, געקומען א געוויסער לעאן מאנאסטערסקי, און איהם ערקלערט, אז פאר א בעלוינונג נעמט ער זיך אונטער צו אנולירען איי-ניגע שטייערן.

באנדראוויטש האט אנגענומען דעם פאר-שלאג און מאנאסטערסקי׳ן געגעבען 300 זלאטעס א-קאנטא.

מאנאסטערסקי איז נאכדעם פערשוואונדען געוואָרען. באנדראוויטש האט געמאלדען וועגען דעם דער פאליציי און מאנאסטערסקי׳ן צוגעצויגען צו פעראנטווארטליכקייט.

נעכטען איז אין שטאט=געריכט פארגעקומען מאנאסטערסקי׳ס פראצעס און ער איז בעשטראפט געוואָרען אויף אנדערטהאלבען יאהר תפיסה.

אביסעלע צו פאמעלעך

ווענדונג פון דער האנדעלס-קאמער צו דער פאסט=דירעקציע

מחמת דעם, וואס לעצטענס קומען די פאסט-פעקלעך קיין לאנדאן אן מיט א פערשפעטיגונג פון 3 וואכען, האט די האנדעלס-קאמער זיך געווענ-דעט צו דער פאסט-דירעקציע און בעמערקט, אז דאס שטערט די האנדעלס-בעציהונגען מיט ענגלאנד.

נייער צאל-טאריף אין כינע

איז שוין פערפליכטענד

די האנדעלס-קאמער איז מודיע, אז לויט אן אינפארמאציע פון פוילישען קאנסול אין שאנכיי, איז דער נייער צאל-טאריף אין כינע שוין פער-פליכטענד.

נייער לייטער פון וואיעוואדישען אויספארשונגס-אמט

(2) היינט קומט קיין לאדז דער ניי=בעשטימ-טער לייטער פון וואיעוואדישען אויספארשונגס-אמט ה׳ יאן פעטרי, דער ביז-איצטיגער לייטער פון לעמבערגער אויספארשונגס=אמט.

דער ביז-איצטיגער לייטער פון דער לאדזער וואיעוואדזשטווע אינספ. נאספעק איז אוועק אויף אזא זעלבען אמט קיין לעמבערג.

דעם אינהאלט פון א פארלעזונג דארף מען נישט אנגעבען

(2) די לאדזער סטאראסטווע האט ארויסגע-געבען א פעראָרדנונג וועגען אופן פון אנמעלדען פארלעזונגען אין דער סטאראסטווע. וועגען פאר-לעזונגען וועט מען נאר דארפען אנגעבען א ביטע מיט דער טעמע און פראגראם פון דער פארלעזונג. קיין אינהאלט פון דער פארלעזונג דארף מען מעהר נישט אנגעבען.

פון די טראמוואיען

(א) אויף דער לעצטער זיצונג פון דער טראמוואי-פערוואלטונג איז בעשלאסען געווארען אפצושאפען אלע הנחה-בילעטען אויף די טראמ-וואיען פון 1-טען אפריל אן, און ביליגער מאכען די חודש-בילעטען פון 30 זל. אויף 22 זל. מיט 50 גר.

נייע טראמוויי-ליניעס

(א) אויף דער געכטיגער זיצונג פון דער טראמוואי-פערוואלטונג מיטן אנטייל פון פארשטע-הער פון מאגיסטראט, איז בעשלאסען געווארען אין פריהלינג, אנצוהויבען בויען נייע טראמוואי-ליניעס 1) פון באלוטער מארק ביז צו דער יוליאנאוו-גאס (דורך לאגעווניצקא) און 2) פון נארוטאוויטשא ביז זאגאיניקאווא.

שטיינער פאלען אויף די קעפ פון די דורכגעהער

(2) צהערנעכטען אין אוועגד איז אויף דעם דורכגעהענדען 77-יעהריגען חיים זאבערט (גדאנ-סקא 77) ארויפגעפאלען א שטיין, וועלכער האט זיך אראפגעקייקעלט פון דאך אויף אנדזשעיא 1. די פאגאטאוויע האט דעם זקן אפגעפיהרט א היים. דער הויז-בעזיצער פון אנדזשעיא 1 איז צוגויפ-געשטעלט געווארען א פראטאקאל.

Dr.
Wołkowyski
4 ציגעל=גאס 4, טעל. 216-90
נעהמט אן אין הויט= און וועגערישע
קראנקהייטען, מענער=שוואכע
אויפנאהמס-שעה׳ן פון 8-1-מיטאג און 5-9 אוונ.

א פּאַטיענט איז נישט קיין בעוויז, אז דאָס געשעפט געהער צום פּאַטענט-אויסקויפער

וויכטיגער אורטייל פון העכסטען געריכט

(2) א בעקאַנטער לאָדזער פירמע האָט די פינאַנץ-מאַכט סעקוועסטרירט די סחורה און פער־מעגען, בעוויייל דער פּאַטענט אויפ'ן געשעפט איז אויסגעקויפט געוועזן נישט אויף דעם נאָמען פון דער בענעבענער פערזאָן, נאָר אויפ'ן נאָמען פון איינס א קוזינקע.

דער ענין איז אדורכגעגאַנגען דורך עטליכע געריכטס-אינסטאַנצען ביז ער איז געקומען אין העכסטען געריכט. דאָס העכסטע געריכט האָט אַרויסגעגעבען א דעציזיע, אַז דאָס אויסקויפען א פּאַטענט איז א בעוויז, אז דער מלוכה-אוצר האָט בעקומען די ענטשפּרעכענדע סומע, מ'קען אָבער מיט דעם פּאַטענט נישט פּסקענען קיין אונ־טערנעהמונג, וועלכע דאַרף האָבען א קאָנצעסיע. א פּאַטענט קען אויך נישט דינען אַלס בעוויז, אז די פּערזאָן אויף וועמענס נאָמען דער פּאַטענט איז אויסגעשטעלט, איז דערווירקליכער בעל-הבית פון דער אונטערנעהמונג, וועלכע ווערט געפיהרט אויפ'ן גרונד פון פּאַטענט.

דאָס יודישע פּובליקום באָיקאָטירט דעם היטלער-פילם „באַרקאַראָלאַ"

וואַרשע, (יט"א) אין די וואַרשעווער און לאָדזער קינאָס טרעפט מען איצט צו צו דעמאָנ־סטרירען א פילם א. ט. „באַרקאַראָלאַ" — מיט יאַן קיעפּורא. דער צענטראַל-קאָמיטעט פאַר דער אנטי-היטלעריסטישער ווירטשאַפטליכער אקציע שטעלט פעסט, אויפ'ן יסוד פון א גענויער אויספאָרשונג, אז דער דאָזיגער פילם איז פּראָדוצירט געוואָרען אין דייטשלאַנד דורך דעם „אופא"-קאָנצערן און אונטערליגט דעריבער אָהן ספק דעם באָיקאָט.

דער צענטראַלער באָיקאָט-קאָמיטעט ווענדעט זיך דעריבער אויף דעם וועג צום יודישען פובלי־קום, אז עס זאָל אונבעדינגט אויסמיידען די קינאָס, אין וועלכע דער דאָזיגער פילם ווערט דעמאָנסטרירט.

קיין איין גראָשען אויף היטלעריסטישע פילמען!

* * *

דער פּוילישער אָפּערן-זינגער יאַן קיעפּורא האָט זיך לעצטענס אָנגעהויבען שטאַרק חבר'ן מיט די היטלעריסטישע ארטיסטען און געגען זיין לעצטען פילם האָט דער צענטראַלער יודישער אנטי-היטלער קאָמיטעט שוין ערקלערט א באָיקאָט. זיין איצטיגער אנטייל אין דער היטלעריסטישער פילם-פּראָדוקציע וועט בעשטימט געפונען אָנ'אָבקלאַנג אין די ברייטע קרייזען פון די יידישע פילם-בעזוכער, וועלכע וועלען מוזען אויפ'ן שאַרפסטען אופן באָיקאָטירען די קינאָס, וואו עס ווערען בעוויזען די קיעפּורא-פילמען.

האַנדעלס-אַנגעשטעלטע קעמפען

מיט'ן פערגוואַלדיגען דעם 8-שעה'דיגען ארבייטס-טאָג

(2) עהערנעכטען איז פאָרגעקומען א בעראַ־טונג פון פאָרשטעהער פון אַלע די האַנדעלס-אַנגע־שטעלטע פעראיינען וועגען דעם פערגוואַלדיגען אין האַנדעל און אין דער אינדוסטריע דעם 8-שעה'־דיגען ארבייטס-טאָג. ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָ־רען, אז אין פיל אונטערנעהמונגען ארבייטען די בעאַמטע 10 און 12 שעה א טאָג, אַמערגסטען איז אין האַנדעל.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צום ארבייטס-מיניסטעריום און צום פּרעזידיום פון מיניסטאָרען-ראַט, אז די ארבייטס-אינספּעקטאָ־רען זאָלען אכטונג געבען דערויף, אז דאָס געזעץ וועגען 8-שעהדיגען ארבייטס-טאָג אין האַנדעל זאָל שטרענג אָפּגעהיטען ווערען.

אז עס הונגערט, עסט מען הינט אויך

(א) אין דער לעצטער צייט האָבען זיך שטאַרק פערמעהרט גנבות פון הינט.

ווי עס שטעלט זיך אַרויס ווערען די הינט געגנב'עט פון הונגעריגע ארבייטסלאָזע, וועלכע עסען צוליב הונגער די הינט.

נעכטען איז אין שטאָט-געריכט פאָרגעקומען דער פּראָצעס געגען וואַלעריאַן סיקנאָוויטש, וועל־כער איז בעשולדיגט געוואָרען אין גנבענען א הונט און אויפעסען.

דאָס געריכט האָט איהם פערמשפּט אויף 7 טעג אַרעסט. דאָס אויספיהרען די שטראָף איז אָפּגעלייגט געוואָרען אויף 2 יאָהר.

פאַר טעראָריזירען און אויספּרעסען געלד

בעשטראָפט געוואָרען אויף 3 יאָהר תפיסה

(2) אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק אין קרייז-געריכט זענען נעכטען געזעסען די ברידער מיע־טשיסלאַוו און טשעסלאַוו גאַלאָנאָווסקי, בעקאַנטע גנבים. דאָסמאָל זענען זיי בעשולדיגט געוואָרען אין טעראָריזירען און אויספּרעסען ביי דעם בודקע־בעזיצער סטאַנטשיק (זאַווישאַ 17) פערשידענע געלד-סומען. ווען סטאַנטשיק האָט נישט געוואָלט געבען קיין געלד אָדער פּאַפּיראָסען האָבען זיי איהם מורא'דיג געשלאָגען. דאָס געריכט האָט ביי־דע טעראָריסטען פערמשפּט אויף 3 יאָהר תפיסה יעדען.

קאַמף מיט אונעהרליכער קאָנקורענץ

די ווירטשאַפטליכע ארגאַניזאַציעס ארבייטען אויס א פּראָיעקט וועגען סוחרישער עטיק

(2) די לאָדזער ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַ־ציעס זענען צוגעטרעטען, אין פערשטענדיגונג מיט דער האַנדעלס-קאַמער, אויסצואַרבייטען א פּראָיעקט וועגען סוחרישער עטיק.

א בעזונדערע אויפמערקזאַמקייט ווערט נע־לעגט אויף דעם אופן פון „אויסכאַפּען" קונים פון דער גאַס און אויף דעם סיסטעם פון די „רופערס" וועלכער ווערט ברייט פּראַקטיצירט אין די האַנ־דעלס-גאַסען.

ס'זענען אויך פעסטגעשטעלט געוואָרען פאַ־לען, ווען אין די געוועלבער הייסט מען זיך גע־בען העכערע פּרייזען פון די, וועלכע זענען אויס־געשטעלט אין די שויפענסטער.

פּסח-אויספלוג אויף די עקזאָ־טישע אינזלען

דער היגער „וואַגאָן-לי-קוק" אָרגאַניזירט א ים אויספלוג אויף דער צייט פון 5 ביז'ן 29 אפּריל ד. י. דורך דער ליניע גדיניע-אַמעריקאַ.

דער אויספלוג נעמט ארום דאָס בעזוכען אין בעלגיען — אַנטווערפּען, אין פּאָרטוגאַל —ליסאַבאָן און אין אפריקאַ —קאַסאַבלאַנק.

דער אויספלוג זאָגט צו צו זיין זעהר אינטע־רעסאַנט, דאָס וועט זיין דער קלו פון הייאָהריגען סעזאָן פון ים-טוריסטיק, אָהן זאָרג-וועגען פּעסער און וויזעס.

מען דאַרף אָבער נישט אָפּלייגען מיט איינ־שרייבען זיך אויף דעם דאָזיגען אויספלוג, ווייל די פרעקווענץ איז א זעהר שטאַרקע, און וואָס פריער מען שרייבט זיך איין, קען מען זיך אויסקלייבען א בעסערע קאַבינע.

איינשרייבונגען נעמט אָן און אינפאָרמאַציעס ערטיילט דאָס רייזע-ביוראָ פון „וואַגאָן-לי-קוק" פּיעטריקאָווער 64, פון 9 פריה ביז 8 אָוועגד אָן איבעררייס טעל. 170-77.

די שטאָט-פערוואַלטונג דאַרף צאָהלען

פאַר איבערפיהרען א קראַנקען אין שפּיטאָל

(2) די לאָדזער שטאָט = פערוואַלטונג האָט בעקומען אַנ'אויפקלערונג פון פערבאַנד פון די שטעט, ווער ס'דאַרף טראָגען די קאָסטען פאַר איבערפיהרען א קראַנקען אין שפּיטאָל.

לויט די פאָרשריפטען פון מיניסטעריום פאַר סאָציאַלע שוץ, דאַרף די דאָזיגע קאָסטען טראָגען די שטאָט-פערוואַלטונג. פערשטעהט זיך, אז דאָ רעדט זיך נאָר וועגען אָרימע.

א נישט-עהרליכער אינקאַסענט

(2) לייב אויערבאַך, וועלכער האָט א מאַנו־פאַקטור לאַגער אויף פּיעטריקאָווער 42 האָט גע־מאָלדען דער פּאָליציי, אז זיין אינקאַסענט יוזעף אַקערשוי האָט איינקאַסירט ביי זיינע קליענטען 800 זלאָטעס, דאָס געלד צוגענומען און ענטלאָפען.

די פּאָליציי זוכט דעם נישט עהרליכען אינ־קאַסענט.

בעריכטס-פערזאַמלונג פון „פּועלי-אגודת-ישראל"

זונטאָג אָוועגד איז אין אייגענעם לאָקאַל פאָרגעקומען א בעריכטס-פערזאַמלונג פון דער 4-טער לאַנדעס-קאָנפערענץ פון אגודת ישראל אין פּוילען. בעריכטען האָבען אָבגעגעבען די דעלעגאַטען ס. לאַנדענבערג, י. צעדערבוים, י. דייטש און מ. ראַבינאָוויטש. ס'זענען אָנגענומען געוואָרען א רייהע רעזאָלוציעס.

ד"ר העלער

ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע

8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.

זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.

פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

אָנבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזן!

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: ק. לייט־וועבער (פרייהייטס-פּלאַץ 2), י. האַרטמאַן (מלי־נאַרסקא 1), וו. דאַנילעצקי (פּיעטריקאָווער 127) א. פּערעלמאַן (ציגעל-גאַס 32), י. צימער (וואָל־טשאַנסקא 37), ב. וואָיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקיעגאָ 27).

צוזאַמענפאָהר פון סטאַראָסטעס אין 4 פּאָוויאַטען

וועגען קאַמף מיט דער עפּידעמיע פון הינד-משוגעת

(2) נעכטען האָט זיך אין טאָמאַשאָוו אָנגע־הויבען דער צוזאַמענפאָהר פון סטאַראָסטעס אין 4 פּאָוויאַטען: פּיעטריקאָווער, בזשעזשינער, ראַווער און אָפּאָטשנער. די סטאַראָסטעס בעראַטען זיך וועגען דעם קאַמף מיט דער עפּידעמיע פון הונד-משוגעת וואָס פערשפּרייט זיך אין די דאָזיגע פּאָ־וויאַטען. אין דעם צוזאַמענפאָהר נעמען אויך אָנ־טייל די פּאָוויאַטאָווע דאָקטוירים און וועטערינאַרן. די בעראַטונגען וועלען דויערן 2 טעג.

טאָמאַשאָוו בויט קאַשאַרען

(2) אין אָנהויב פריהלינג וועט מען אין טאָ־מאַשאָוו אָנהויבען בויען גרויסע קאַשאַרען, וואוהין ס'וועט איבערגעפיהרט ווערען א גאַנצער פּולק זעל־נער, וועלכער סטאַנציאָנירט איצט אין לאָדז.

זעלבסטמאָרד פון א 16-יעה־ריגען בחור

(2) נעכטען האָט זיך אין דער וואוינונג פון זיינע עלטערן דרעוונאָווסקא 36 געפּרובט דאָס לע־בען נעהמען דער 16-יאָהריגער יוזעף לעשטשינסקי

דער יונגער זעלבסטמערדער האָט אויסגע־טרונקען א גרויסע דאָזע סם. די פּאָגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעפיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

די סיבה פון זעלבסטמאָרד איז דערווייל נישט בעקאַנט.

גנבות

(2) יעקב קעניגשטיין, פּיעטריקאָווער 33, האָט געמאָלדען דער פּאָליציי, אז אונבעקאַנטע גנבים האָבען ביי איהם צוגעגנבעט 5 שטיק וואָלענע סחורות פאַר 500 זלאָטעס.

רעגינאַ ווערטהיים (זאַקאָנטנאַ 21) האָט גע־מאָלדען דער פּאָליציי, אז מ'האָט איהר אָראָפּגע־גנבעט די וועש פון בוידעם אויף א סומע פון 400 זלאָטיס.

אויך ביי חיים אברהם מינץ האָט מען אַראָפּ געגנבעט די וועש פון בוידעם.

די פּאָליציי זוכט די גנבים.

אונטער די רעדער פון אויטאָ

(2) אויף רוג לימאַנאָווסקעגאָ און נאָווסקאַ איז אַרונטערגעפאַלען אונטער אַנ'אויטאָ די 14 יעהריגע מאַריאַ דעמבסקאַ. די פּאָגאָטאָוויע האָט די פערוואונדעטע אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל פון דער קראַנקען קאַסע.

רעפעראַט פון דיכטער אהרן ציישלין

דער דיכטער אהרן ציישלין פון וואַרשא וועט האַלטען א רעפעראַט אין דער יודישער גע־זעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט, פרייטאָג דעם 19 ה. ח. אויף ד. ט. „די פאַרגעהער פון היטלעריזם אין דער דייטשער ליטעראַטור און קולטור געשיכטע".

טאַנץ-אָוועגד אין פילהאַרמאָניע

מאָנטאָג, דעם 22 יאַנואַר אין אָוועגד קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע-זאַל א גרויסער טאַנץ-אָוועגד מיט'ן אָנטייל פון די גענייעלע טענצערין, אינטער־נאַציאָנאַלע רוהם, לאַוּרעאַטקע, וועלכע איז בע־שאַנקען געוואָרען מיט'ן ערשטען פּריז דורכ'ן מלוכה-פּרעזידענט, פּראָל. רות שרה אבראַמאָוויטש צוזאַמען מיט איהר פּאַרטנער געאָרג גראָקען.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע-בעהאַנד־לונג און מעכאַניש בעראַטונג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען

DR. MED.

H. Różaner

הויט, וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע

NARUTOWICZA 9, tel. 128-98.

עמפּפאַנגט פון 8—10 און פון 5—8 אָוו.

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע" נאַרוטאָוויטשאַ 20 טעל. 213-84

שוין מאָרגען, פרייטאָג, דעם 19 ד.ח. פייערליכע פּרעמיערע

אין 1-טער גאַסטאויפטריט פון די בערימטע ארטיסטען

וויערא קאַניעווסקא און פּאָול ברייטמאַן

אין דער גרויסער שלאַגער-אָפּערעטע

„קאַטינקאַ"

גאַנצע נייע אויסשטאַטונג! 30 נומערן געזאַנג! גרויסער כאָר און אָרקעסטער!

פּרטים מאָרגען! בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער.

נייע ערקלערונג פון פרוי סטאוויסקי
וועגען טויט פון איהר מאן

פ א ר י ז. די איינציגע צוויי מענשען, וואס האבען פערבראכט מיט סטאוויסקין די עטליכע לעצטע טעג פון זיין לעבען, זענען געווען דער אוואנטוריסט האנרי וואוא און זיין מעטרעסע ליסעט אלמעראס.

בעת ס'איז געשעהן די דראמע אין דער ווילא פון שאמאניקס זענען זיי ביידע נישט געווען אין דער היים. זיי זענען אוועק אין שטאט איינ־קויפען, זיי קענען אלזא נישט וויסען וועגען דער דראמע גופא, זיי וויסען אבער וואס ס'איז בע־שעהן די עטליכע טעג פאר דער דראמע און דער־פאר איז אינטערעסאנט, וואס זיי דערצעהלען וועגען דעם. סטאוויסקי איז איהם געקומען אין פאריז בעטען, אז ער זאל איהם בעגלייטען וואו ער איז אנטלאפען.

מיין בעל־הבית – רעדט האנרי וואוא — איז געווען אזוי גוט צו מיר, אז איך האב איהם נישט געקענט אפזאגען די געפעליגקייט.

אין סערוואז און אין שאמאניקס האב איך איהם געהיט, ווי א געטרייער הונט. צום אומגליק האב איך געמוזט איהם לאזען אליין און געהן איינקויפען. זיין אומרוה איז געוואקסען אין די לעצטע טעג פון מינוט צו מינוט. אפט פלעג איך הערען ווי ער וויינט זיצענדיג איינער אליין אין צימער, ער האט מיט מיר גערעדט וועגען זיין פרוי און זיינע קינדער. אין א מאמענט פון אזא נידערגעשלאגענקייט האט ער געוויס געשריבען די ריהרענדע בריף צו זיין פרוי און קינדער, וועלכע מען האט דערנאך געפונען.

מיר האט געשיינט, אז די אנוועזענהייט פון א פרוי וועט א ביסעל פרעהליכער מאכען די סביבה, און איך האב בעשלאסען צו ברענגען אין דער ווילא מיין געליבטע פון פאריז. מיר פלעגען שפילען אין קארטען און פרובירען פערטרייבען די מרה שחורה.

* * *

די געליבטע פון האנרי וואוא דערצעהלט, אז פאר איהר האט מען פארגעשטעלט סטאוויסקין אלס „מאריס“. זי האט גארנישט געוואוסט, אז דאס איז סטאוויסקי. ער איז געווען זעהר אומעטיג.

ערשט א טאג פאר זיין טויט האט זי געהאט א חשד, אז דאס איז סטאוויסקי. איהר געליבטער פלעגט געהן ברענגען צייטונגען, און פערגלייכענדיג די בילדער פון סטאוויסקין מיט הערן „מאריס“ האט זי גענומען חושד זיין, אז דאס איז ער. זי האט וועגען איהר חשד מיטגעטיילט איהר געליב־טען, וועלכער האט איהר געזאגט:

„דו מעלסט זיך אויס זאכען, וועלכע עקזיס־טירען נישט“.

אפילו פאר מיר האט ער די געשיכטע בע־האלטען בסוד.

האנרי וואוא און זיין געליבטע ווילען, ווייזט אויס, אז מ'זאל זיי וואס גיכער אויסהערען. זיי זענען טאקע געקומען צו דער אויספארשונג, אבער דארט האט מען זיי ערקלערט, אז מ'וועט זיי נעמען אויפן פערהער מארגען מאנטאג, מען דענקט, אז די אויספארשונגס־מאכט האט בעקומען אזא בע־פעהל פון באיאן.

עס איז אויך געקומען דער באקסער ניעמען, וועלכער איז געווען א לעהרער פון גימנאסטיק ביי סטאוויסקין. ער איז געקומען – האט ער ערקלעהרט – אפנעמען זיינע פאפירען, וועלכע ער האט דארט געהאט געלאזט.

* * *

ביז אהער האט מאדאם סטאוויסקי נישט גע־וואלט רעדען וועגען דעם טויט פון איהר מאן. איהר ערקלערונג ביי דער אויספארשונג איז דער־וויילע געבליבען אומבעקאנט. וויל זי איצט אנהויבען ריידען?

אזוי זעהט עס אויס.

געוויסע ערקלערונגען איהרע טראגען א סענ־סאצאציאנעלען כאראקטער.

איך קען זעהר וויכטיגע פערזענליכקייטען, וועלכע האבען מיין מאן געשאנקען זייער סימ־פאטיע, הגם זיי האבען אויסגעצייכענט געוואוסט פון אלע זיינע געשעפטען און זיין פערגאנ־גענהייט.

וועגען טויט פון איהר מאן האט זי אפגע־געבען די פאלגענדע ערקלערונג:

— ווען איך בין אריין אין צימער, וואו סאשא איז געלעגען טויט, בין איך געווען פער־וואונדערט צו זעהן, אז דער רעוואלווער ליגט אויפ'ן בעט. איך האב מיין פערוואונדערונג אויס־בעדריקט א פאליצי־אינספעקטאר, וועלכער האט מיר געזאגט:

— ווען מיר זענען אריין אין צימער, האט אייער מאן געהאלטען ביים אריינשיסען זיך א צווייטע קויל. האב איך ביי איהם ארויסגעריסען דעם רעוואלווער, וועלכען איך האב אוועקגעלייגט אויפ'ן בעט.

מאדאם סטאוויסקי איז זיכער, אז מיט דער וואונד, וואס ער האט געהאט אין שלייף, האט ער זיך נישט געקענט אריינשיסען קיין צווייטע קויל.

מען האט אויך געפונען די גילז פון קויל, מיט וועלכער מיין מאן האט זיך דערשאסען. איך האב אויך אזא גילז געפונען. פון וואנען נעמען זיך די צוויי גילזען?

מען האט מיר פערזיכערט, אז דאס וועט זיין אין פראטאקאל.

נאך עפעס:

אנטגעגען אין דער וואנד, זענען געווען לעכער. ווען איך האב געפרעגט פון וואנען די לעכער קומען, האט מען מיר געענטפערט, אז מ'האט דארט פריהער ארויסגענומען משוועקעס.

מאדאם סטאוויסקי זאגט, אז איהר מאן האט קיינמאל ביי זיך קיין רעוואלווער נישט געהאלטען, דערפאר קען זי נישט דערקענען דעם רעוואלווער, וועלכען מ'האט איהר געוויזען.

* * *

פאר א צייטונגס־פארשטעהער האט מאדאם סטאוויסקי זיך אויסגעדריקט:

— ווי שרעקליך ס'איז צו לעבען כסדר צווי־שען א זשאנדארם און א פאליצי־אינספעקטאר, און די פאטאגראפישע אפאראטען, וואס כאפען אויף מיין מינדעסטען ריהר, מיין מינדעסטע בע־וועגונג.

און מאדאם סטאוויסקי ווענדעט זיך צום זשורנאליסט:

— איך וועל פאהרען קיין שאמאניקס ברענ־גען דעם טויטען קערפער פון מיין מאן, בעט איי־ערע קאלעגען, אז זיי זאלען זעהן, אז איך זאל קענען בלייבען אליין, אין גאנצען אליין, אהן בע־גלייטער...

מאדאם סטאוויסקי קלאגט זיך, וואס קיינער פון די אלע בעקאנטע, וועלכע פלעגען צו זיי קו־מען אפט אין די גוטע צייטען, קומען איצט נישט צו איהר.

— איינער האט אפילו גאר געפאדערט, אז מען זאל מיך ארעסטירען נאכדעם ווי מיין מאן איז פערשוואונדען געווארען... דער דאזיגער מאן איז געווען ביי אונז אנ'אפטער גאסט... ער פלעגט רעדען אזוי בעגייסטערט פון מיין מאן סאשא!

זי האט קיין איין קאנדאלענץ־בריף נישט ער־האלטען. פארדאן... איין בריף. יא, דאס איז גע־ווען דער שניידער, וואס האט איהר צוגעשיקט אנ'אומבעצאהלטען חשבון...

קלאנג־קינא־טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
גרויסער דאפעלטער פראגראם!
— א. נ. —
„ליבעס־זינד“
אין די הויפט־ראלען:
JAN GALLAND
LINA NORO און
II
ראמעא און יולטשא
אנהייב פון די סעאנסען 4 נאכמיטאג,
שבת און זונטאג 12 בייטאג.

מיטעל צו קאנקורירען מיט יודישע פירמעס

ב ע ר ל י ן, (י.ט.א.) דער רייכס־ווירטשאפטס מיניסטער ד"ר שמיט האט פעראָרדענט, אז קרע־דיט אינסטיטוציעס טארען נישט פאר געשעפטליכע צוועקען מיסברויכען ציטאטען פון רעדעס, בעהאל־טענע דורך רעגירונגס־מיטגלידער אדער אנדערע הויכגעשטעלטע מלוכה־בעאמטע. אין צוזאמענהאנג דערמיט שרייבט די „פאסישע צייטונג“, אז קרע־דיט־אינסטיטוציעס זענען נישט די איינציגע אונ־טערנעמונגען אין דייטשלאנד, וואס בעגעהען אזעלכע ארט מיסברויכען און זיי ווערען פראקטי־צירט אין גאנצען דייטשען האנדעל און אינדו־סטריע. די צייטונג האלט דעריבער, אז די רעגי־רונג וואלט געדארפט מאכען א סוף צו דער שפע־קולאציע מיט בעקאנטע נעמען פון דער נאצי־בעוועגונג פאר פריוואטע צוועקען. די רעגירונג, שרייבט די צייטונג, דארף פערווערען מיטגלידער פון דער נאצי־פארטיי צו מאכען געברויך פון זייער מיטגלידערשאפט פאר קאנקורענץ־צוועקען געגען יודישע פירמעס, מען טאר אויך נישט ער־לויבען ארישע פירמעס צו בענוצען זיך צו רעק־לאמע־צוועקען מיט נאצי־לאזונגען, וואס האבען דעם צוועק אפצוציהען קונים פון יודישע גע־שעפטען.

אורטאפעדישער אנשטאלט

בראטעזען, גארסעטען, אר־טאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאט־פוס־איינלאגען געגען פיס־שמערצען אלס נאך גיפס־אבדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

דער אריער־פאראגראף

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

12

דא איז געווען אינגאנצען פינסטער. העלען האט גארנישט געזעהען וואס עס טוט זיך אינע־ווייניג, הגם זי האט בולט געהערט, אז עטליכע מענשען זענען פערהאן אין דאזיגען צימער, הגם אימיצינס שווערע קרעכצען האבען איהר זיך אריינ־געריסען טיף אין הארצען אריין.

פלוצלונג האט איהר אימיצער מיט א לעמ־פעל א בליק געטאן אין די אויגען אריין. העלען האט נישט געזעהען ווער דאס איז געווען.

— וואס טוט איהר דא? האט זי דערהערט א טיפע באס־שטימע.

— איך בין העלען האמערשטיין, א בעאמטע אין ברוינעם הויז, איך בין דא אהערגעקומען אויפן גרונט פון דעם צירקולאר, וועלכען איך האב ערשט נישט לאנג דערהאלטען, געוויס האט איהר אויך אזא צירקולאר דערהאלטען

יא, דערהאלטען, האט מען איהר אין דער פינסטער בייז געענטפערט, איהר האט דאס רעכט אומזיסט צו קומען, אבער אביסעל פערשטאנד מוז מען דאך אליין אויך האבען.

איך פערשטיי נישט וואס פארא נארישקייט איך האב דא געמאכט.

— איהר האט איצט נישט געדארפט אהער צוקומען.

— איך בין א בעאמטע אין קאנצענטראציע־לאגער און איך האב זיך בעפרייט פון אלע סענ־טימענטען. איך וויל זיך צוגעוואוינען צו מיין נייע ארבייט.

— נו, בלייבט שוין דא, איהר וועט זיך טאקע איבערצייגען וואס מ'דארף טון מיט די פער־פלוכטע קערלען.

איצט האבען מיט אמאל א בליק אויף גע־געבען עטליכע עלעקטרישע לעמפלעך. העלען האט זיך אנגעהויבען ארומצוקוקען אין אלע זייטען, דאס צימער איז געווען אינגאנצען פוסט. בלויז איין לאנגע באנק איז געשטאנען אין דער מיט פון צימער. אויף דער באנק איז געלעגען אויס־געצויגען א מאן אין די מיטעלע יאהרען, מיט צושויבערטע האר און א ווילדען פנים, ער איז געלעגען מיט קאפ אראפ, ביי די אקסלען און ביי די פיס איז ער פעסט געווען צוגעבונדען מיט שטריק, דעם קאפ האט ער נאר געקענט אויפהויבען אויף עטליכע צענטימעטער, אזוי אז ער האט געקענט מיט איהם בעוועגען און זיך ארומקוקען אין אלע זייטען. ליגענדיג אויסגעצויגען אויף דער באנק, איז זיין הינטערלייב געווען אויפגעדעקט. אבער דארט האט מען שוין נישט ארויסגע־זעהען קיין לייב, קיין הויט, נאר דער גאנצער טייל איז געווען איין בלוטיגע מאסע. העלען האט זיך געשטארקט, אז זי זאל נישט חלש'ן. איהר איז געווארען ווייך ביים הארצען. דאס בלוט האט איר א זעץ געגעבען אין פנים אריין. זי האט זיך אנגעלעהנט אין דער וואנד, אז זי זאל נישט אומ־פאלען.

— אט אויף דעם אופן מוז מען זיי לערנען שכל, האט איינער א הויכער יונג אין שפיוועל מיט א גומי שטעקען אין האנד געזאגט, זיי צווינ־גען אונז פשוט, אז מען זאל זיך מיט זיי אזוי בעגעהן, מיט גוטען וועט מען דא גארנישט אויס פיהרען.

העלען האט גארנישט געענטפערט, און ווען זי וואלט אפילו געוואלט ענטפערען איז דאס פאר איהר געווען אוממעגליך, די צונג איז איהר צוגע קלעפט געווארען צום גומען, אזוי ווי דאס לשון וואלט ביי איהר אפגענומען געווארען. העלען האט געזעהען ווי פון ביידע זייטען פון דער באנק שטעלען זיך אויס צו צוויי חברה־לייט, מיט די־זעלבע גומי־שטעקעס אין די הענד, און איידער העלען האט זיך בעוויזען ארומצוקוקען האבען אנגעהויבען פאלען די גומי־שטעקעס, איינער נאכ'ן אנדערען, אויף דעם לייב פון דעם אומגליקליכען, וועלכער איז געלעגען אויף דער באנק. די שטעקענס האבען מיט א פייף, אדורכגעשניטען די לופט און זענען שווער אראפגעפאלען אויף די צובלוטיגטע וואונדען פון דעם געפייניגטען. זעהט אויס, אז דער מענש האט שוין נישט קיין כח צו שרייען און צו קרעכצען. זיין קאפ איז איהם שווער אראפ־געפאלען אויף דער באנק.

באלד האט זיך בעוויזען א פינפטער פערשוין מיט א לעמפעל, ער האט געהאט אין דער צווי־טער האנד אנ'עמער מיט וואסער און אפגעגאסען דעם ליגענדען איבער'ן גאנצען קערפער און קאפ.

דער אומגליקליכער האט א ציטער געגעבען, ער האט ווידער אויפגעהויבען דעם קאפ און גע־עפענט זיינע מאטע, ווילדע אויגען.

— דערהרג'עט מיך, האט ער אויסגעשעפ־טשעט, פייניגט מיך נישט, גיט מיר א רעוואלווער און איך וועל זיך אליין דערשיסען.

— נאך נישט איצט, ס'איז נאך צייט דערויף, אז מיר וועלען נישט האבען צו טון מיט דיין נבילה, וועלען מיר דיר געבען א רעוואלווער אין האנד אריין און דו וועסט מיט איהם קענען טון, וואס דו וועסט וועלען. די פערשוינען האבען זיך געווישט דעם שווייס, אזוי אפגעמאטערט זענען זיי געווען פון דער ארבייט. וועלכע זיי האבען מיט אזוי פיל אייפעריקייט אויסגעפיהרט. העלען האט זיך איינגעקוקט אין זייערע פנים'ער, העלען האט זיי נישט געקענט, דאס זענען זיכער געווען פרעמ־דע, ווייל זי האט געקענט כמעט אלע אין דעם קליינעם שטעטעל.

העלען האט פערשטאנען, אז צו דער מלאכה האט מען נישט גענומען קיין איינגענע מענשען, קיין בעקאנטע, כדי זיי זאלען נישט בעקומען קיין רחמנות אויף די געפייניגטע, פון דאנען האט מען געוויס אוועקגעשיקט עהנליכע פערשוינען אין אנ־דער שטאט, כדי די פייניגער מיט די געפייניגטע זאלען זיך נישט קענען. דאס איז געווען אזא אויס־טויש מיט הענקערס, מיט קאפ = הענקערס. עס איז געווען איבער העלענ'ס מעגליכקייטען זיך צוצוקו־קען צו דער דאזיגער סצענע. אין די געדאנקען איז זי געווען צופרידען, וואס דער געפייניגטער איז נישט געווען דער, וועמען זי זוכט דא. דאס איז אבער נישט געווען קיין בעווייז, אז היינריך זאקס געפינט זיך נישט אין דעם הויז און איז ניט צווישען די געפייניגטע, אהן א גוטען טאג צו זא־גען, איז העלען ארויסגעלאפען פון דאנען, אדורכ־געלאפען דאס לעדיגע צימער, אדורכגעלאפען דאס צימער, אין וועלכען עס האבען זיך געפונען די פרויען־ארעסטאנטקעס, געלאפען ווייטער ביז אויפ'ן הויף ארויס, וואו זי האט זיך אפגעפרישט מיט דער פרישער ווינטער = לופט. שווערע טראפענס שווייס האבען בעדעקט איהר פנים, זי האט זיך אפגע־טרייסעלט, אזוי ווי זי וואלט איצט ארויס פון א שניידיג ־ קאלטען וואסער, זי האט בעדארפט צייט זיך צו בערוהיגען פון דעם איינדרוק, וועלכען עס האט אויף איהר געמאכט די סצענע, וואס זי האט נאר וואס געזעהען.

איהר איז אין דעם אויגענבליק איינגעפאלען א געדאנק.

אויב זי האט רעכט אומעטום צו זיין, אלץ צו זעהען און זיך צו אינטערעסירען מיט אלץ וואס טוט זיך אין ד ם פראוויזארישען קאנצענטראציע־לאגער־איז דאך נישט פערהאן קיין פשוטערע זאך ווי צו געהן אין קאנצעלאריע און נאכצוזעהען די רשימה פון די געפאנגענע, וועלכע געפונען זיך דא. העלען איז טאקע גלייך אוועק אין דער קאנצע־לאריע, זי איז גוט געשלאסען. אויף דער טיר האט געהאנגען א צעטעל: „פון 1 ביז 3 מיטאג־איבעררייס“. העלען איז אוועק אהיים.

— איך וועל דא זיין באלד נאכמיטאג, האט זי זיך געטראכט.

(פארזעצונג קומט)

פון יודישען טעאטער „פילהארמאניע"

מארגען, פרייטאג, הויבען אן שפילען די בעליבטע ארטיסטען וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן אין „פילהארמאניע". די ערשטע פרעמ־יערע וועט זיין די אפערעטע „קאטינקא". גאנץ נייע אויסשטאטונג, גרויסער כאר, פערשטארקטער ארקעסטער און אלע ארטיסטען אין שהנע ראלען.

גרויסער קאנצערט אין פילהארמאניע

זונטאג, דעם 21 יאנואר, 4 נאכמיטאג טרעט אויף אין פילהארמאניע-זאל דער יונגער בעגאב־טער פידלער מארצעלי נוימילער.

מארצעלי נוימילער איז א לאדזער קינד און דאס מוזיקאלישע לאדז בעדענקט נאך גאנץ גוט זיינע קאנצערטען פון פאריגען יאהר, וועלכע האבען נאך דעמאלס זעהר אויסגענומען ביים עולם.

פון די פוילישע טעאטערס

היינט ווערט אין שטאטישען פוילישען טעאטער געשפילט די העפארטאוש-פיעסע „איוואר קרויגער".

* * *

אין „פאפולארני" טעאטער ווערט היינט אוונד געשפילט „נישט געזארגט".

Dr. med.

Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

פיעטרקאווער 67, טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

בעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11—1 און פון 2—3 נאכם.

פערשטארקטע טעטיגקייט פון דער „קולטור-ליגע"

די טעטיגקייט פון דער קולטור-ליגע האט זיך לעצטענס פערשטארקט, עס זענען געשאפען געווארען א גאנצע רייה נייע סעקציעס און אפטיי־לונגען, וועלכע האבען שוין אנגעהויבען זייער טעטיגקייט.

שבת, דעם 5-טען ד. ח. איז פארגעקומען אין „פילהארמאניע" א פייערליכע אקאדעמיע אין צוזאמענהאנג מיט דער דערעפנונג פון נייעם לא־קאל. דעם פראגראם פון דער אקאדעמיע האבען אויסגעפיהרט אויסשליסליך די „קולטור-ליגע"־סעקציעס; דער כאר, ארקעסטער און דראמאטישע סטודיע.

דעם לעצטען פרייטאג, שבת און זונטאג האט די קולטור-ליגע איינגעארדענט, אין שייכות מיט'ן 50-יאהריגען, שרייבערישען יובילייאום פון שלום עליכם'ן, 4 פארשטעלונגען פון דער יודישער טעאטער-סטודיע. אויך די פארלעזונגען פון פאלקס־אוניווערזיטעט גיט זיך זעהר גוט איין.

זייט א רייה וואכען קומען פאר די פאלי־טישע וואך-איבערזיכטען, ליטעראטור-שמועסען.

די טוריסטיש-לאנדקענטשאפטליכע אפטיי־לונג הויבט אן איצט צו ארגאניזירען אויספלוגען אויף דער פרייער נאטור. אין דער נאהענטסטער צייט קומען פאר א רייה אויספלוגען אין די שע־נערע ערטער פון דער לאדזער אומגעבענד.

דאס זעלבע אויך מיט דער טעאטר. ארט. אפטיילונג, וועלכע פיהרט אנ'אינטענסיווע טעטיגקייט.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, ד. 18-טען יאנואר 1933

7,00 צייט-סיגנאל, 7,05 גימנאסטיק, 7,20 גראמאפאן, ידיעות, 7,40 גראמאפאן, 7,55 הויז-ווירטשאפט, 11,40 פרעסע, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,05 גראמאפאן, 12,30 ידיעות, 12,35 שול-קאנצערט, 2,00 ידיעות, 3,25 עקספארט, 3,30 קאמוניקאט, 3,40 קאנצערט, 4,40 רעפעראט, 4,55 קאנצערט, 5,25 געזאנג, 5,50 רעפערטואר פון די טעאטערן, קאמוניקאט פון לאדז, 6,00 רעפעראט, 6,20 אוידיציע, 7,05 פערשידענעס, 7,25 רעפעראט, 7,40 ספארט, ידיעות, 8,00 קאנ־צערט, 9,00 פאסט-קאסטעל, 9,15 קאנצערט, 10,00 קאנצערט, 11,00 ידיעות, קאמוניקאטן, 11,05 טאנץ-מוזיק.

* * *

פון אויסלאנד

7,05 ריגא—אפערעטקע, 7,35 בוקארעשט — אפערע, 8,10 קאפענהאגען — סימפ. קאנצערט, 8,30 וויען — סימפ. קאנצערט, 8,40 מיילאנד — אפערעטקע, 9.00 פאריז — אפערע פון וועבער.

מעלדונג.

הנחה-בילעטען אין שטעטישען טעאטער און אין די קינא'ס צו בעקומען אין דער בארא־כאוו-ביבליאטעק, אל. קאשטשושקי נומער 9, טעל. 191-50.

די קולטור-קאמיסיע ביי דער באראכאוו-ביבליאטעק גיט ארויס הנחה-בילעטען אין שטאטי־שען טעאטער צו זעהר נידריגע פרייזען אויף אלע פלעצער.

הנחה-בילעטען אין די קינאס שטענדיג גילטיגע.

דער סעקרעטאריאט פון דער באראכאוו-ביב־ליאטעק, אל. קאשטשושקי 9, טעל. 191-50 איז טעטיג טעגליך פון 10 פריה ביז 2 נ. מ. און פון 4 ביז 10 אוועגד.

הנחה-בילעטען אויף דעם ראוט, שבת, דעם 20-טען אין „ווארשעווער זאל" לטובת די באראַ־כאוו-שולען.

וויכטיג פאר דער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז איז ערעפענט געווארען דאס

אמבולאטאריום

ביים פעראיין „עזרת עניים"

נארלודקא 8, טעל. 153-99

וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט פון 9 פריה ביז 7 אוו.

שיקט ארויס דאקטוירים - ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים

ווי אויך דענטיסטישע הילף

זאשטשיקעס און דער אמבולאטאריע און אויסער דער אמבולאטאריע פאר א מינימאלען אפצאהל נעהממ אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אפצאה־לונגען. די פערוואלטונג.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	—	83.25
3 פראצענטיגע בודאוולאנע			—	41.25
4 „ דאלארובקא			—	51.13
7 „ סטאבליזאציע (אמ.)				56.88
8 „ ווארשאווער פאנד-בריף				51.50
8 „ לאדזער		„	„	47.75
ענגלישער פונט	—	—	—	28.12
דאלאר — אפיצ. — 5.47		נישט אפיצ.	—	5.42
גאלד-דאלאר —		—	—	8.92
גאלד-רובל —		—	—	4.64
דייטשער מארק		—	—	2.10

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

4-טע קלאס — 9-טער טאג

Zł. 10.000 — nr. 46844 73283 166553
Zł. 5.000 nr. — 88813 123597 142216.
Zł. 2.000 nr. — 382 5066 19532 28396 48408 53464 65816 66284 65814 85524 99267 116324 128114 138123 146152 152832 150229 163494.
Zł. 1.000 nr. — 16834 23183 23765 28889 32402 43222 43339 42918 46138 52439 56812 63945 66846 77200 80735 95742 97164 97228 102626 113255 116164 117291 121060 123639 128627 129251 133328 135098 142879 149995 150119 153651 158648 159844.

Po 200 zł. na N-ry.

34 58 62 211 232 74 498 502 86 606 715 53 978 1009 74 187 332 444 735 913 83 2015 16 219 406 28 36 653 734 79 89 823 979 3071 284 360 89 517 722 30 816 4103 80 419 730 914 5170 241 378 436 65 573 81 775 79 98 846 88 980 6067 261 897 7187 254 85 372 600 09 71 41 936 82 8039 210 383 438 592 662 9215 515 62 841 61 94 98 10029 85 118 21 337 56 562 615 11502 608 917 12125 35 90 530 81 630 715 79 870 13098 217 26 79 309 56 426 638 78 710 83 99 938 14079 281 96 429 524 630 54 57 15024 78 317 575 664 839 930 16028 94 283 86 99 450 639 766 829 49 69 17023 85 191 301 19 654 846 18066 67 260 350 486 723 805 11 19028 213 398 450 687 707 908 23 20153 209 45 352 57 432 57 663 757 844 56 21069 335 45 429 35 534 685 755 816 43 71 932 22068 125 46 426 78 589 805 937 51 67 23277 306 42 75 90 406 84 561 610 723 86 24032 65 90 140 232 61 392 94 505 28 752 880 991 25203 09 82 322 56 89 807 26281 331 418 88 530 659 73 747 830 901 27086 135 40 266 85 339 427 574 78 716 930 37 56 28126 27 91 457 74 93 632 36 62 788 813 55 961 29091 238 346 401 24 62 688 807 31 44 963 80 30033 89 109 31 36 514 82 666 769 31030 133 412 588 625 84 907 32[illegible] 34 63 148 271 77 357 64 88 447 500 632 75 721 34 914 41 81 33001 13 40 72 111 57 243 359 401 82 679 840 88 89 939 80 34006 50 70 133 226 55 472 566 73 694 787 974 35206 320 53 478 548 8 775 824 72 926 36107 94 210 307 82 488 736 39 865 69 980 37044 70 222 71 342 564 626 43 745 984.

38054 77 120 62 624 50 741 957 99 39148 800 11 36 40024 99 139 272 308 408 93 515 657 63 769 85 995 41116 17 56 255 355 82 549 91 882 42199 288 309 17 36 553 970 43173 88 353 619 62 737 61 971 73 44278 613 73 686 805 72 45018 65 84 317 30 433 77 539 91 685 738 920 62 46068 179 287 419 798 836 945 83 47047 125 87 286 300 836 47 956 48018 34 146 99 652 87 790 817 909 50 49027 215 74 312 30 37 476 576 748 942 50 50120 87 291 432 549 645 829 51048 207 42 94 310 554 699 858 918 2 85 52301 598 673 802 53065 113 80 209 12 382 488 669 764 92 839 52 946 73 97 54253 70 307 14 466 743 55029 459 600 67 760 94 56082 137 44 219 506 44 657 860 970 57266 85 997 58002 21 183 275 588 766 81 946 59349 54 499 620 909 27 41 60213 314 419 544 691 721 958 61135 60 87 235 494 62017 52 96 98 126 283 354 56 417 53 85 91 93 572 669 762 814 63222 357 478 625 728 57 916 64066 178 245 318 32 463 559 701 6 15 833 935 65267 380 480 941 83 66232 82 335 71 449 613 712 941 6712 38 215 51 341 76 89 93 528 609 14 68 773 842 65 950 68044 318 26 29 531 638 66 762 68 69028 186 93 204 756 76 865 70405 11 723 30 986 94 71041 262 441 91 529 60 712 61 931 55 99 72090 242 321 523 52 96 658 880 920 97 73257 349 65 362 635 56 805 74118 254 60 646 736 94 834 36 75218 381 420 62 800 35 36 926.

76121 41 63 67 338 650 735 63 857 77205 371 89 92 495 673 718 99 78182 93 263 96 438 59 63 63 608 80 873 92 962 79023 212 481 970 80 80044 135 339 43 483 503 781 828 936 62 83 81089 119 61 273 339 80 522 38 53 87 604 36 960 82048 513 66 75 95 754 814 966 83112 60 231 79 409 56 70 589 682 733 38 828 48 54 79 996 84097 364 66 72 94 431 69 558 762 85068 158 238 427 675 998 86089 37 635 70 47 78 883 935 44 87130 36 71 95 395 506 27 708 810 93 996 88112 207 498 638 701 29 843 58 922 47 89137 64 97 359 88 441 676 811 17 79 967 90045 50 168 244 577 99 627 31 883 91092 328 91 572 76 624 72 853 943 92163 9 0250 492 555 89 692 725 820 93067 100 226 53 443 600 17 40 764 847 95 913 94036 139 351 71 657 824 42 54 95 956 95009 24 27 155 94 265 303 90 466 538 60 84 98 764 864 65 905 39 96127 34 58 78 323 67 689 806 3 853 97158 244 30 61 64 577 714 54 64 90 818 26 973 98174 381 91 530 66 803 99065 276 479 83 87 683 752 64 67 863 925 38 50 91 100146 295 360 75 475 962 101089 150 225 324 501 2 77 99 673 715 69 937 102024 58 173 442 77 86 541 60 76 81 690 749 801 44 931 103028 107 95 406 627 45 731 36 837 69 917 104060 180 473 634 769 806 925 48 105062 86 258 32 665 803 931 74 106018 26 312 83 428 86 746 856 107027 43 256 491 533 83 637 766 821 68 973 108133 91 206 365 494 690 755 83 802 939 109340 46 459 818 927 67 79 110144 202 8 47 894 982 111030 190 215 22 319 57 87 439 504 613 21 750 906 50 62 73 112329 52 77 514 659 66 79 706 826 80 113036 83 636 96 729 41 92 924.

114004 89 616 69 272 362 402 638 75 97 727 68 858 94 946 90 115055 228 423 98 799 886 116007 130 75 461 601 794 906 40 94 117076 165 21 14 324 721 56 879 86 997 118097 215 24 55 77 433 79 544 67 999 119162 320 49 507 63 79 765 897 903 16 120171 80 335 433 525 708 62 982 94 121055 169 227 446 670 727 841 990 122078 274 368 94 734 42 873 99 988 123152 79 232 39 96 390 98 652 660 67 85 750 901 47 124131 38 328 29 88 533 720 851 89 125005 33 36 94 388 488 514 69 98 740 851 126187 219 487 580 625 54 71 730 825 961 127157 222 302 41 51 63 84 419 754 76 87 128053 149 73 85 330 539 621 783 826 74 89 924 27 58 129008 101 235 510 690 761 859 130043 74 326 494 600 81 765 82 131011 33 39 68 141 44 54 262 493 544 54 630 90 717 73 867 132011 484 97 534 628 856 964 133032 33 125 332 471 538 703 07 43 47 134003 12 135 52 202 15 59 526 696 135084 223 33 561 717 28 33 806 34 136025 32 75 470 515 76 722 829 60 137069 89 94 211 325 42 46 52 9 5453 556 637 64 72 39 881 138025 262 493 625 787 835 951 139068 211 26 39 45 47 429 54 578 752 78 858 973 74 140037 38 174 212 362 94 424 72 502 665 712 929 51 141001 93 202 305 596 646 729 849 995 98 142169 92 251 52 378 597 643 91 796 829 52 909 31 143011 44 50 88 102 56 203 11 37 54 366 660 739 867 79 955 59 75 144467 514 54 644 810 96 949 80 145237 42 73 578 87 658 708 812 146004 08 26 33 75 87 129 214 31 90 407 738 813 968 71 147228 71 99 326 412 88 509 98 636 793 854 56 66 88 148022 33 378 518 519 73 149237 42 43 306 51 54 61 468 537 58 867 919 28 150000 183 334 69 466 548 723 811 18 996 151226 59 97 384 403 519 61 694 703 828 972.

152201 33 39 41 464 560 673 85 839 56 153090 23 62 306 685 824 30 58 986 154100 18 96 240 310 155011 225 490 505 682 851 156303 534 72 664 932 157113 382 400 24 661 158021 63 69 185 237 64 69 73 429 89 519 728 835 916 159089 520 6063 712 862 902 160002 202 361 434 58 89 524 651 92 860 161023 86 146 210 353 58 418 39 85 574 631 879 162010 176 203 386 467 884 945 16300 196 231 8 0544 788 917 164017 21 120 25 59 63 700 10 802 165070 325 58 79 423 98 579 756 933 166088 193 253 315 20 79 400 508 667 944 66 167029 474 869 168016 62 301 29 93 652 719 51 824 169280 361 403 645 47 50 953.

CIAGNIENIE DRUGIE.

Po 200 zł. na N-ry.

140 1230 656 887 2716 77 3319 425 4320 605 721 5928 6082 7015 339 672 743 8025 300 634 36 48 909 46 9290 92 10286 503 61 82 654 795 11392 440 694 930 12280 91 624 760 975 13188 329 91 417 60 510 793 14949 15851 16038 833 17434 18314 498 787 19056 223 36 44 507 911 93 20031 197 699 854 950 21241 546 22476 635 738 802 23 93 23276 489 631 44 24038 77 908 58 25154 226 57 304 43 70 26009 249 351 91 666 963 27270 575 642 28113 356 856 906 29455 878 725 833 30128 207 66 348 56 839 968 31426 32 246 88 385 879 33100 310 32 619 35 34042 178 733 35363 406 544 855 36300 439 37013 618 700 921.

38092 367 39310 40266 336 82 418 820 41239 504 767 42033 170 259 382 558 716 957 43119 63 44202 76 356 83 506 658 847 45226 424 607 811 48 46119 455 63 341 738 47093 401 690 916 48136 503 629 45 715 831 49052 348 524 50020 488 895 983 51113 58 343 67 955 52332 64 648 934 53393 747 53 54032 55222 40 570 694 709 56952 57889 946 58415 502 699 712 59037 206 48 60001 177 494 697 736 76 61326 401 528 899 62752 63029 160 84 402 827 64020 227 65 353 402 559 682 713 19 54 66614 67 305 442 620 762 68360 636 865 904 47 69187 772 70392 769 964 71029 219 894 979 72398 662 93 73157 391 858 74235 952 75224 324 428 42.

76017 675 77611 19 78090 162 381 715 79061 91 165 467 810 57 984 93 80758 893 81225 516 618 79 82113 249 346 426 758 83011 77 259 407 570 622 938 84068 409 681 85002 157 296 406 643 57 711 80 877 932 86940 88065 311 798 891 89151 406 957 60 90080 256 391 401 38 43 630 91165 88 358 474 876 92208 30 528 93166 70 255 403 596 94192 618 98 928 95132 236 81 687 78 4839 92213 97433 981 82 98167 415 510 93 717 827 99011 50 185 784 993 101087 255 102162 248 99 425 730 103355 714 94 878 918 104123 295 349 638 966 81 105045 140 484 689 106068 92 373 593 749 107009 42 75 365 66 713 875 108260 110106 48 786 111301 31 112209 81 372 87 541 696 787 113232 362 492 615 866.

114080 630 765 819 115000 89 104 248 573 903 51 116851 64 117195 345 588 725 58 118108 542 660 841 119413 518 676 891 95 906 53 120011 893 919 121292 654 748 58 122419 619 39 718 995 123261 464 540 124084 372 713 152072 360 894 126778 965 127413 22 843 128240 611 83 770 952 129169 264 68 431 130212 558 823 913 131326 80 50659 830 68 943 132728 813 926 40 47 133127 76 200 87 455 58 74 594 681 764 814 18 64 134033 344 49 539 713 135109 455 523 29 784 915 136228 137009 152 91 937 138602 51 139112 829 140021 384 756 82 41207 322 845 142172 789 143410 70 616 701 31 826 958 86 144371 587 992 145203 402 29 933 146057 306 528 699 981 147294 424 839 928 148240 6[illegible] 149238 48 477 150186 293 529 850 150011 444 80 501 683 934 41 56.

152202 75 398 641 763 153001 208 40 476 728 998 154372 91 475 594 734 840 155028 300 15 856 156069 94 555 605 157592 810 158136 205 91 159060 182 204 821 974 78 160057 121 161072 394 597 660 728 38 924 42 162073 179 667 785 882 917 163337 434 90 712 164313 84 595 906 165038 308 37 166145 47 978 167011 27 29 168206 701 898 918 85.

CIAGNIENIE TRZECIE.

Zł. 50.,000 — 86469.
Zł. 15.000 — 9645 150502.
Zł. 10.000 — 110367 139741.
Zł. 5.000 — 11739 35268 73990 118016 118183 125451.
Zł. 2.000 — 919728 57507 72616 97973 103491 113654 136582 141542 140153 141473 149078 154754 165558.
Zł. 1.000 — 1562 3192 5930 8770 22368 32142 35610 37627 41543 47063 46794 51306 60030 63662 76248 76780 81813 88209 88727 100443 100292 107581 109366 110363 122608 126236 127037 130315 135307 133288 137019 146335 150838 153083 154338 159522 165485 168057 168987 169018.

Po 200 zł. na N-ry.

271 441 625 34 890 1760 832 965 2143 87 352 64 99 473 735 920 3018 75 224 48 519 723 813 50 4828 99 5024.26 162 449 88 594 697 758 6292 431 531 7017 194 836 930 8228 402 756 70 818 981 9001 149 523 78 10402 696 747 892 938 85 11569 869 12010 113 59 205 564 783 986 13004 165 357 607 80 806 916 1512 35 70 295 598 16126 297 491 592 653 761 823 84 99 914 17070 276 888 18283 485 583 96 976 19049 94 156 590 743 20001 39 329 56 532 49 695 727 21099 461 558 754 64 22241 496 531 728 58 23022 107 361 465 648 774 24000 170 236 337 73 815 44 946 55 25015 147 93 459 675 744 838 918 64 26411 654 760 808 42 68 74 78 973 27717 878 28099 627 55 836 29280 300 417 589 779 30092 176 87 204 812 942 31189 267 81 302 59 591 92 693 910 65 32363 478 33023 62 477 878 34824 81 95 924 35058 68 305 848 94 36347 90 424 684 91 37012 89 113 340 684 754 801.

38204 316 27 444 647 721 45 39043 232 56 526 600 742 878 917 40645 706 807 927 54 77 41135 563 66 781 42019 29 43 472 627 32 98 920 83 43066 115 421 782 851 73 44002 142 72 425 850 45102 35 92 589 46062 101 43 239 352 632 716 900 38 47433 727 48079 475 628 42 49262 321 612 973 50491 649 753 950 51170 246 315 664 74 52116 476 604 799 944 76 53400 732 54231 359 64 754 815 974 55088 786 930 56521 604 57032 76 156 612 788 886 58523 78 759 829 968 59033 127 373 422 56 682 704 521 60061 273 380 441 61397 497 62154 210 329 853 63262 485 560 66 855 982 64028 252 347 83 95 435 653 95 787 834 65177 554 85 677 714 997 66195 491 500 04 95 783 847 52 67252 391 587 887 927 68208 52 81 97 338 79 98 446 582 69148 50 261 480 698 804 70056 168 99 753 864 972 71172 364 455 630 73 700 72292 522 872 970 73538 77 74009 198 313 48 69 75101 58 535 613 777.

76310 81 641 743 846 77131 321 68 410 572 78133 51 224 441 82 507 62 635 60 82 79207 328 441 43 716 44 80216 307 461 596 648 726 81172 301 693 82126 720 958 83317 580 84235 541 919 40 85287 446 85 848 86042 352 882 87025 174 33 626 850 75 957 88170 524 644 724 888 89074 92 170 367 724 878 90225 300 566 88 89 856 966 91240 598 629 823 909 92175 225 38 389 764 985 91 93071 325 466 689 94052 88 329 431 93 668 760 95110 219 308 430 543 734 55 88 833 93 912 14 96497 688 715 996 97345 70 798 810 98293 309 37 56 636 52 92 860 99351 100176 200 316 541 619 738 997 101148 532 63 847 919 102788 103042 188 779 905 104327 587 625 89 852 105046 439 574 765 106067 255 57 319 402 67 592 852 970 107078 223 694 964 108090 163 208 109357 999 110032 168 423 604 737 111197 779 112011 198 205 18 41 311 58 501 602 716 997 113031 101 248 412.

114008 51 58 292 481 114022 390 487 633 809 D10 64 116644 68 762 117059 87 181 283 605 23 965 118088 91 207 53 462 554 679 119068 139 619 120014 168 72 232 498 823 121254 68 744 816 122318 992 123074 107 84 336 41 462 558 723 48 885 124338 75 426 531 78 769 959 125009 61 114 91 456 573 126488 512 17 90 732 862 127200 50 57 333 435 621 49 822 128005 13 213 91 311 405 649 56 77 79 129411 130121 345 641 882 131123 80 234 87 334 589 810 82 981 132568 895 133086 161 516 683 729 800 971 134088 227 90 438 86 953 135070 218 136068 446 63 675 730 838 137038 148 398 537 88 802 138009 112 202 40 47 723 864 97 922 139127 82 647 809 15 66 925 140088 111 423 763 141109 71 572 896 99 982 142175 486 583 636 762 143312 985 144105 99 205 574 89 681 945 145046 433 556 964 146190 91 990 147046 222 342 148173 149023 191 397 715 150627 33 73 781 839 55 59 151064 175 92 291 529 685 752.

152482 509 654 153664 154114 464 823 85 155046 408 157303 713 158355 893 159272 741 160101 341 705 893 922 161234 43 306 10 515 162147 790 163008 654 770 164060 269 373 501 651 834 165197 26 503 40 605 61 828 166176 374 481 867 75 167116 569 168468 505 823 50 169418 94 565 732 846 948.

דער קלאָנג פון די מאסקאראדעז — די מאסקאראדע

וועט זיין די — פון די לאָדזער פריוויליגע פייערלעש-ער,

וואס וועט פארקומען קומענדען שבת ד. 20 יאנואר ד. י. אין שטאטישן טעאטער „סקאלא", שרודמיעסקא 15

פרייז 5 זל. אנהויב 10 א זייגער אווענט. פרייזן פאר די שענסטע קאסטיומען. בילעטען-פארפארקויף שענקעוויטשא 54.

קראָנג-קינא **CAPITOL** זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר! דאס מעכטיגע פילם-מייסטערווערק. רעזשי מ. גאלדין, לויט דער ערצעהלונג פון שלום אש א. ג.

אנקעל מאזעס

עפאפיי פון פרייד און טרויער פון יודן אויף דער ברייטער וועלט. אין די הויפטראָלן:

מאָריס שווארץ

רובין גאלדבערג, יהודית אבארבאנעל

אויסערן פראגראם: רעוועלאציאנס · קלאנג · צונאבע P.A.T. א. ג. „מיט „POLONJA" נאך פאלעסטינע"

Ogłoszenie

w sprawie dopłat, pobieranych przez Ubezpieczalnię Społeczną za porady i leki.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. o dopłatach za porady lekarskie, lekarstwa, środki lecznicze, pomocnicze i zabiegi lecznicze – **Ubezpieczalnia Społeczna pobiera od ubezpieczonych i kontynujących ubezpieczenie oraz członków ich rodzin następujące dopłaty:**

a) za każdą poradę lekarską po 20 groszy,
b) za każdy zabieg leczniczy po 10 groszy,
c) za każde lekarstwo, środek leczniczy i pomocniczy po 10 groszy,
d) za każdy specyfik farmaceutyczny i preparat organo-terapeutyczny po 30 groszy.

Jeżeli zabiegu leczniczego dokonywa się jednocześnie z poradą wówczas Ubezpieczalnia pobiera tylko 20 groszy.

Wymienione dopłaty ubezpieczony winien uskutecznić przez wykupienie odpowiednich znaczków przy zgłoszeniu się o świadczenia.

Znaczki te sprzedawane są na punktach pomocy lekarskiej.

Powyższe Rozporządzenie zwalnia ubezpieczonych od dopłat w następujących wypadkach:

a) chorób zakaźnych,
b) chorób ostrych,
c) chorób nagłych i spowodowanych wypadkiem oraz
d) dzieci do lat 3-ch we wszystkich przypadkach chorób.

Zabiegi chirurgiczne i zabiegi rozpoznawcze również są wolne od dopłat.

Lekarz ordynujący decyduje na podstawie obowiązujących przepisów, czy zgłaszający się po świadczenia uiszcza dopłatę, czy też nie uiszcza.

W wypadku gdy dopłata nie jest wymagana, zgłaszający się zachowuje u siebie wykupiony znaczek, by zużyć znaczek wówczas, gdy zajdzie tego potrzeba.

Dopłaty za lekarstwa pobierają apteki przy odbieraniu recept.

Ubezpieczeni, udający się po poradę lub lekarstwo, we własnym interesie winni zaopatrzyć się w znaczki dopłat.

Łódź, w styczniu 1934 r.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W ŁODZI.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

ס'ווערט געזוכט א פריילין, וואס איז גוט בעקאנט אין וואצארניע-בראנזשע. צו ערפאהרען פילסודסקיעגא 51, ניסקער. 159

א קוואליפיצירטער ערשטקלאסיגער פריזיער-ארבייטער, וועלכער זאל אליין קענען פיהרען א פריזיער-אנשטאלט ווערט געזוכט. צו ערפאהרען פאמארסקא 14, וואהי 4/5.

לאקאלען

צו פירמיטען 3 צימער און קיך מיט בעקוועהמליכקייטען. ד"ר שטערלינגא (נאוואָ-טארגאווא) 5, ביים ווירט. 167

צו פערמיטען א וואוינונג א שטוב מיט א קיך אויף דעם ערשטען שטאק אין פראנט אויף פראנציסקאנער נאס. צו ערפאהרען אויף פאמארסקא נאס 35, ביי צוקערמאן. 164

א נעווענב אויס-צוגעבען פאר א וואליזען-מאכער, צעגעלניאנא 4, אין צענטרום. צו ערפאהרען אין גאלאנטעריע-געשעפט.

צו פערמיטען פון זאפארט א קליינעם קעלער אויף נאוואמיעסקא 21. צו ערפאהרען ביים ווירט ווראבלעווסקי. 160

איין אדער 2 אנשטענדיגע יונגע-לייט קענען בעקומען לאזשי ביי אן אינטעליגענטער פאמיליע בעגען חודש-געלד. צו ערפאהרען פאמארסקא 14, פראנט, 2. שטאק, וו. 5. 168

א שטוב מיט א קוך ווערט פון זאפארט געזוכט אין צענטרום שטאט. צעגעלניאנא 22, וו. 27. מעקלערס געווינשן.

א שויפענסטער צו פערמיטען, ווי אויך אויף א פראצאוניע פאלודניאווא 25. דער איינגאנג דורכ'ן פראנט, ביי ראזענבלום. 157

פערשידענעס

מ'דארף האבען עטליכע יונגע מענשען צו פערשפרייטען א פאטענטירט ארטיקעל פון ערשטען געברויך אין פריוואט-וואוינונגען. מ'קאן פערדינען טעגליך פון 5-3 זלאטעס. זיך ווענדען: קריגער, פלאץ וו לנאשטשי 7. 166

ליטערס צו 1.60, האלבע צו 1.25 און פערטעל צו 90 גר. קריגט מען נאר ביים בלאכערוש מלך גאלדמאן, לוטאמירסקא 5. 162

Skradziono portfel, zawierający 1 weksel na zł. 237.– pł. 14.2.34 r. z wystaw. Chwat i Fabrykant, Białystok oraz 2 kwity inkasowe z banku. Zwrócić do J. D. Lipszyc, Łódź, Pieprzowa 10

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס אהן פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער הינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פאלט אריין אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעלע גומענע הייל-באנדאזשען בעזונדער, זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, לייטגונגען ספעציעלע הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר קרומע פיס און פלאטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס. עמפפאנגס טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

אכטונג: זייט העם ערשטען אקטאבער ד. י. ווערען אלע קראנקע אין מיין ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט נור פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאנק דעם ה' דיר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט, פארטער) פאר בעפרייען מיר פון א שווערער פערעלטערטער ברוך-קראנקהייט, אויף וועלכער כ'האב געליטען זייט א סך יאהרען.

אלתר משה העשעס.

רב פון פאטאווא, ראדאמסקער קרייז.

Zakład Leczniczy
POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNY
ul. EWANGELICKA 18
(Sienkiewicza 83)
Ordynują: Dr med. Sz. Figerowa i Dr med. J. Baum
Zapisy na porody I, II i III klasy.
TELEFON 107-23
כשר'ע קוך.

כירורגישער קאבינעט
Dr. med. פון
A. FOKSZANSKI
Piotrkowska 101
tel. 210-76
נעהמט אן פון 1–2 און פון 5–7 אווענט
אפעראציעס, אפאטרונקעס, קווארץ, דיאטערמיע א. ז. וו.
לעטשניצע - פרייזען.

כירורגישער קאבינעט
Dra med.
M. Kantor
איז געווארען איבערגעטראגען
אויף זשעלאזנא 5
טעל. 112-22
נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו.
לעטשניצע-פרייזען.

Dr
S. Kantor
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ.

LECZNICA
chorób
uszu, nosa i gardła
מיט שטענדיגע בעטען
עס ארדינירען די דאקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI
PIOTRKOWSKA 55
fr. I p., tel. 174-74.

כירורגישער קאבינעט
Dr. med. M.
Eljasberg
80 פיעטריקאווער 80
טעל. 117-87.
נעהמט אן פון 3–5 נאכמיטאג.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעצ. פאר אינערליכע קראנקהייטען
צעגעלניאנא 17, טעל. 174-15
נעמט אן פון 6 ביז 7 אווענט.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8–1 מיטאג און פון 5–9 אווענט. זונטאג פון 10–1 בטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

Dr. med. **Niewiażski**
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5 טעל. 159-40
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראזי-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

כירורגישער קאבינעט
D. med.
J. Szreiber
געפינט זיך יעצט אויף
Narutowicza 9 tel. 122-95
אפעראציעס, אפאטרונקעס, הילס ושילדקעס א. ש. וו.
נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8.30 אוו.
לעטשניצע-פרייזען.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

מור'ן טעקסט—8 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען
אין טעקסט—40 . . . . . 60— 4
נאכ'ן טעקסט—12 . . . . . 18— . . . . .
ליסער דער שטאַרט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס איבעריגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אטטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

מאנוסקריפטן, וועלכע ווערען נישט געדרוקט, ווערען נישט צוריקגעשיקט. די רעדאקציע איז נישט פאראנטווארטליך פאר דעם אינהאלט פון די אנאנסען. פאר'ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פאראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע ... עקסטרא צייטונג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.